

neque duae causae efficientes mutuo dant sibi esse. ut patet ex A. D. 5^o meth. loc. 2^o et probatur quod si causae eisdem impatiuntur possent se invicem causare, itaque esset causa sui, quod est apud omnes impossibile. Regula patet ex illo axiomate: quod est causa causae est causa causalitatis, quod ad minus debet esse verum in eodem genere infimo causae.

25. Propter ad causas in diverso genere 3^o ex quo per operationem, ipse vel inter efficientem et finalem, de quo dicitur certum est se mutuo causare, et loco positum probatur. 1^o exemplo illius qui per se saltem ambulat; ne ambulatio causat sanitatem efficientem, et sanitas causat ambulandum finalem. 2^o inter causas efficientem et finalem de quo agitur in libro de generatione, ubi dicitur disputatur, an utrumque dependat ad aliquod finem esse quidem a fine ad quod disponitur? 3^o rursus inter finalem et finalem vive inter magis, et finem subordina, et quas.

26. Sit nota solutio: datur mutua causalitas et prioritas inter magis et finem. Est omnino verum quod dicitur de societate, et de oratione. Et ex hoc traditur ab A. 2^o quodam loco mechanice ubi dicitur: finem autem, et magis sibi invicem sunt causae, quod ad hoc: finem quidem magis inquit, dat ei esse autem, magis vero finem inquit, subordina ipse.

27. Ratio est ut patet ex dictis quod 3^o ubi ostendimus magis, et finem esse veras causas physicas, magis quidem finem, et finem magis; sed omnis causa, in talibus est quia talis natura sua efficitur ergo inter magis, et finem dat mutua causalitas, et prioritas. Item quod magis magis extrinsece dependet a fine, a qua recipit existit, ita finem materialiter extrinsece dependet a magis, a qua educitur, et a qua accipitur; sed quod extrinsece dependet ab alio est posterior illi; ergo magis est posterior finem, et finem magis, quod est mutuo se procedit.

28. Ratio 1^o implatur mutua prioritas daturis realibus ergo et mutua prioritas naturae. 2^o conuenit, quod si duo se mutuo datione procedunt se mutuo procedunt aequale, et sic prioritas, et posterioritas esset autem eisdem omnino, et sic idem. Non sic in nostro casu, quod prioritas, et posterioritas non est finem autem eisdem, et sic idem esse; neque magis utrumque est quia prior, et hoc modo est causa et prior finem, et ergo hoc est autem per finem, et hoc modo est efficitur finem et illa posterior.

ratio.

Ratio 2^o data mutua prioritate inter causas, autem verum, causae si existere 29. quod causat a causa B. et ultra verum, causae B. existere quod causatur a causa A.; sed hic est circulus vitiosus a philosopho negatur ergo. 3^o quod conciliatur ontologiae sive finalem est vitiosus et a philosopho negatur, quoniam de dat in eodem genere causae, et sub eodem nomine finalem, sive quod ad idem de quod non evenit in nullo casu.

Ex dictis colligitur nullum esse inconveniens, causas eisdem eisdem posse se invicem causare quodam diverso modo et per diverso remota. ut patet in exemplo; agens enim in eodem genere efficientis a passivo negatur, et philosophus efficitur calefacit vinum, et tunc vinum efficitur calefacit philosophum. Ex hoc negatur finem quod a philosopho finem in eodem genere duxit vel sanitatem vel calorem aut alia illi, quo vicia patitur datur, et sic exit causa efficiens daturis verum illi. Potest ergo mixta conciliari, et causa efficiens instrumentalis. 3^o tunc negatur, et adducit, ut legitur de S. Dominico Calerapini.

Ratio: 31.

A. 2^o loco ipse adducto in eo sensu, quo operatur causas dicitur quod posse esse ad invicem causas negatur de causis eisdem eisdem, sed inter causas dicitur quod una sola quod de causa aliquid sub aliquo proprio sub quo non causat ab alia dicitur. ergo causae eisdem eisdem nullo modo posse se invicem causare. 3^o quod dicitur et nos ex igitur deditur causis datur quod mutuo causalitatem, quod de dicitur sed per eodem instanti reali, tunc igitur negatur de causis eisdem eisdem.

LIBER 3^o de motu, actione, passione, et infinito.

Porro philosophus in antea lectis de principijs intrinsecis et extrinsecis entis naturalis seu mobilis egit, quod facit ad explicandum in libro. quod huiusmodi entis, quod est motus, a quo maxime dicitur ens mobile. Propter, libro in 8. capitulo dicitur.

but: in tribus proximis agit de motu, et q^o motus e de g^oie omniū, qui
passib^{us} infinitis gaudent in reliquis agit de inf^ois; cy aut^{em} actio et passio
motu omniū, agens p^{ri}o de motu dōne et passione, et p^{ri}mo de in-
finito.

Quæstio 1^a de motu, actione, et passione

Articulus 1^{us} Quid sit Motus?

1. Motus definitur P^{ri}mo, et cy eo dicit^{ur} h^{ic} h^{ic} p^{ri}mo: actio entis in g^oia s^um quod
in p^{ri}o. P^{ri}o cō explōne notanda s^ut aurea verba Aug. dⁱ l^{ec}. 1^a ubi ait:
quod antequam aliquid moveatur est in g^oia ad quod p^{er}fectu, qui est t^{em}p^{or} motu, et ad i-
mp^{er}fectu, q^{uod} e motu: sicut aqua antequam incipiat calefieri, e in p^{ri}o ad calefieri et
ad calidit^{em} t^{em}p^{or}, cy aut^{em} calefit redit^{ur} in q^{uod} imp^{er}fectu, qui e motu, sed t^{em}p^{or} sui ad-
huc remanet in p^{ri}o.
2. Hinc ex^{er}iat traditio de^{re} p^{ri}o, j qua ly ag^{ens} entis in p^{ri}o p^{ri}o
nō loco g^oia, q^{uod} q^{uod} motu dⁱc^{it}ur cy p^{ri}o sive substantialit^{er}, sive accidentalit^{er},
omne^m eni^m si ag^{ens} entis, quod e in p^{ri}o ad eas recipiend^{as}. Ly s^um quod j g^oia
ponit loco diff^{er}ent^{ie}, p^{ri}o qu^{od} motu g^oia ad aliq^{uod} p^{ri}o dⁱc^{it}ur, q^{uod} s^um accu^{re}
s^um ing^{re}ssu e in p^{ri}o ad ignis; motu aut^{em} accu^{re} s^um s^um ut e in p^{ri}o ad
motu, sed qui e in p^{ri}o ad t^{em}p^{or} motu, quod e actu^{re} vialit^{er}, et imp^{er}fectu
illud t^{em}p^{or} ad aliq^{uod} p^{ri}o et sumary. Et p^{ri}o s^um aliq^{uod} dⁱc^{it}ur ag^{ens} p^{ri}o
q^{uod} p^{ri}o accu^{re}, et p^{ri}o motu v^o dⁱc^{it}ur ag^{ens} imp^{er}fectu, q^{uod} nec plane actu^{re}
nec plane s^um s^um a sub^o mobili, sed illud imp^{er}fectu aliq^{uod}.
3. Sup^{er} h^{ic}:
quib^{us} motu definitio dⁱc^{it}ur? C^{on} q^{uod} motu, quod motu, aliq^{uod} e necess^{er}
et aliq^{uod} instantane^{us}. 1^o h^{ic} p^{ri}o p^{ri}o et p^{ri}o, et v^o s^um inter
t^{em}p^{or} p^{ri}o dⁱc^{it}ur. 2^o v^o p^{ri}o in instanti, et una t^{em}p^{or} e p^{ri}o. 1^o e
t^{em}p^{or} qua mobile p^{ri}o t^{em}p^{or} inter t^{em}p^{or} a quo, et ad qu^{od}, ut mobile t^{em}p^{or}.

ly. de frigido in calidit^{em}, inter quos non mediat t^{em}p^{or} rapid^{us} sicut j^oea albi
et nigri m^uas f^uit. 2^o cy p^{ri}o in instanti non admittit reale m^uas,
ut e g^oia substantialit^{er}.

P^{ri}o 1^o absolute accinet nōs motu, 2^o v^o dⁱc^{it}ur mu. 2.
t^{em}p^{or}, ut docet h^{ic} dⁱc^{it}ur q. 28. de v^oit. ad. 1^o Sup^{er} mut^uo si est de p^{ri}o in
p^{ri}o e g^oia, si v^o e de p^{ri}o in p^{ri}o e corruptio. Dⁱc^{it}ur ergo an
mutu succed^{it} et instantanea dⁱc^{it}ur de^{re} motu? Dⁱc^{it}ur eni^m e ma-
t^{er}ia actualit^{er} et v^oit. t^{em}p^{or} cy inter mutaciones instantaneas, nō s^um
de^{re} g^oia q^{uod} e ag^{ens} imp^{er}fectu, et p^{ri}o mut^u, sed eni^m de^{re} mut^u inf-
stantanea instantanea, q^{uod} e ag^{ens} p^{er}fectu ut intell^{ect} et v^oit n^{on} q^{uod} h^{ic} sta-
tu de h^{ic} eni^m dⁱc^{it}ur.

Dⁱc^{it}ur s^um nōs resp^{on}s^{us} e, qual exclusio mutacione aut^{em} 5.
instantanea, p^{ri}o, omni^m aliis motib^{us}, et mutacione dⁱc^{it}ur alia definitio.
Dⁱc^{it}ur ex h^{ic} dⁱc^{it}ur et 1^o q^{uod} ad exclusio^m mutacione intelligendi v^oit et p^{ri}o
endi cy Ph^{ilosophus} 5^o de an^{im}a text. 28. ait h^{ic} dⁱc^{it}ur l^{ec}. 12. in p^{ri}o: quod p^{ri}o
mutaciones s^um aliq^{uod} species at ea de qua dⁱc^{it}ur e in lib. p^{ri}o. q^{uod} motu p^{ri}o
e ag^{ens} exclusio in p^{ri}o, sed s^um aliq^{uod} motu e ag^{ens} p^{er}fectu e eni^m p^{ri}o s^um
j^o p^{ri}o in an^{im}a p^{ri}o p^{ri}o. Deinde de^{re} p^{ri}o s^um motu actualit^{er} et v^oit
dⁱc^{it}ur ex Ph^{ilosophus} h^{ic} text. 9^o et ex dⁱc^{it}ur h^{ic} l^{ec}. 2^o l^{ec}. E.

5. t^{em}p^{or} de mutacione inf-
stantanea, q^{uod} e ag^{ens} imp^{er}fectu ut g^oia, et corruptio exp^{er} s^um s^um ex Ph^{ilosophus}, qui
p^{ri}o assignat de^{re} motu app^{er}it^{ur} exempl^{us} in alteracione et g^oia. Ly ex
h^{ic} dⁱc^{it}ur l^{ec}. 2^o dⁱc^{it}ur: accipit h^{ic} motu dⁱc^{it}ur p^{ri}o mutacione n^{on} aut^{em} s^um
s^um quod dⁱc^{it}ur 2^o g^oia, et corruptio et dⁱc^{it}ur in 5^o. Et s^um s^um eni^m v^o
q^{uod} s^um mutacione instantanea, omne^m aliis motu s^um ag^{ens} imp^{er}fectu, sive ag^{ens}
ex^{er}it in p^{ri}o: ergo omni^m dⁱc^{it}ur definitio. Excludit mutacione instantanea.

7. Sed arg^u
ad m^uas intell^{ect} e p^{ri}o v^oit, quo intell^{ect} p^{ri}o: ergo intell^{ect} e una et p^{ri}o
alteracione t^{em}p^{or} et corruptio est ag^{ens} imp^{er}fectu, qui in p^{ri}o definitio 9^o
quod intell^{ect} e ag^{ens} intell^{ect}, ut p^{ri}o, et ex^{er}it in an^{im}a. Ly p^{ri}o p^{ri}o p^{ri}o

hinc; sed per continentiam quodammodo intellectus quoad speciem, et igitur meretur. Sed
est ultima quodammodo intellectus; et quodammodo intellectus quoad speciem non est aliquid aliud intellectus
intellectus ut active intelligentis, sed passivus intellectus obiecti ut passivus intellectus.

8.

Propositi:

an motus differat a movente a mobili, a ratione a quo et ad quod? 1^o a ratione
quoad omnia quare. 1^o quia quod non motus est causalitas moventis, et igitur ex
tremis: ergo differat a movente. 2^o quia quod motus est ad modum licet
imperfectum; ut dicitur est; non mobile ut tale est in ratione ad recipiendum motum qua
actuatur; sed ita non est sui actus nec in ratione ad se: ergo motus differat a mobili
sive a subiecto motus, quia quod deficientia motus preceperat mobile. Itaque quod motus est
accipere, et mobile subire.

9.

1^o 2^o quod quod medio motu ratione a quo dependet; sed quod
quod motus differat non est ipse motus: ergo motus ita differat a ratione a quo. De ubi quod
quod motus sit ratio ad rationem est quodammodo ratio sua ratio; sed nihil potest esse quodammodo ratio se
ipsa: ergo motus ita differat a ratione ad quod. Itaque autem hoc dicitur ut gratia vel
modalis? Dico respondentem vocari modalem quod contrarium. Itaque quod sic intelligitur ex
ponitur. Pro hoc capitulo 1^o dicitur: non est autem motus ipse res ad quas
est motus; id est motus, et ita ad quod est motus, non differat distinctione rei a se, si
ut gratia, sed sola distinctione modali.

10.

Itaque quod motus quodammodo non
sit possibile in seipso dicitur, sed reducat ad speciem sui rei, ut dicitur 1^o.
De hoc loco 1^o libro 2. et omnis dicitur quod eo; et alias quod non sic quodammodo
rationis, ut accidentis solum refertur quod in modo substantie, ut accidentis.

¶ Alius 2^o qualiter actio, et passio differant inter se et a motu?

11. Ad 1^o dicitur quod de actione sita tripliciter, scilicet de immixta, 1^o ut
quod transit in extrinsecum, 2^o ut manet in ipso agente, 3^o ut quod
manet motus passionis infertur et igitur passionis actionis dicitur; 2^o ut nihil

hinc; sed de ipsa dicitur, an grincat ad passionem qualitatis, ut dicitur
notandum in logica libro 6^o quod 2^a ad 6^o.

12.

Nota 2^a quod ad rationem aliam est creativa
alia est educata, et unitiva alia. De 1^a non est in presenti forma, quod 1^a per nec motus
emittit, nec passionis infertur, nec in passionem educat, sed tantum signum de
aliis duobus. His quodammodo sit.

13.

Ita videtur actio et passio inter se, et a motu ita dispan
tari. Et plures rationes 2^a aliter propter et 2^a forte omnes rationes. Dicitur ex
tra ex 1^a 2^a qui propter in locis respondentis dub. respondet dicitur, ita substantiam
agente, et passionis in passio, ex quo principio deducte in 2^a dicitur. Itaque 1^a ad 1^o
ad 1^o quod non potest esse ita ut accipere quod est actio, et accipere quod est passio, quod
motus accipere non potest esse in duobus substantiis.

12.

In quodammodo rationem efficaciam effertur: nam
motus et passio ita recipiuntur in passio; sed actio 1^a 2^a ita recipitur in
agente, ut dicitur ad respondendum: ergo actio non est ita ut quod motus et passione;
et inde ipsa ratio ita dispanitur. Pro conque: quia eadem ita entia aut mo
tus non potest recipi in 2^a substantia ita grande et numerice dispanit.

15.

Ita videtur rationem implere
quod ad eadem sita oritur 2^a effectus utraque primariorum utraque de linea entis
realtis, et utraque ex quo divergit; sed apere, ut patet ad duo effectus in se heret:
ergo actio et passio a quodammodo oritur non sit una sita sed 2^a ita. Dicitur parent,
et ita eadem oritur, quod implere quod ad eadem sita oritur quod effectus sine ordi
ne primariorum et 2^a dicitur. Dicitur, quod sit una, et eadem sita dicitur duo effectus
finales primariorum per quod ad diversa oritur eadem entis actionis quod
oritur agens sicut agere, quod ut oritur quodammodo sicut quodammodo.

16.

2^a 1^a diversitas o
notari est sufficiens ad diversitatem effectus finalis primarii, et realis: ergo erit
sufficiens ad diversitatem sita. Pro conque: quod diversitas sita non diuinde me
lig colligitur quod ex diversitate effectus finalis primarii illarum. 2^o nam si quod
identitate sita super diversitas oritur ad gerendum diversitas effectus finalis pri

maxios, et primarias denominationes, nulla erit ratio ad distinguendas formas accidentales, sicut se, nisi a subiecta, consequens est abeundi: ergo.

17

Plurima se.

quela: nam eadem sunt subiecta, ut notat extrinsecus habet effectum habito dante esse simpliciter, et ut notat operationem habet effectum habito dante esse primario operationis, scilicet una, et sunt accidentalia, qui notat magis, habet effectum habito dante operationem, et qui notat finem operationis qualem: ac denique eadem albedo, que notat subiectum, in quo est omnis albus, et qui notat aliam albam, dante operationem, et sic de alijs: ergo si sufficit distinguere notari, et una sunt eadem effectus: res dante effectus primarios, omnis dante effectus secundarios, prout res referat.

18. Ex data ratione inferat, quod actio et passio non sunt idem actus ex motu; nam si esset idem actus ex motu essent idem actus inter se: nam quod est eadem una secundum rationem, sed ex alia ratione dicitur, quod actio et passio non sunt idem inter se: ergo nec sunt idem ex motu. Propter quod istae conclusiones obijciunt, autem sequenti solventur.

Articulus 3.^{us} an actio transiens sit in agente subiecto, vel in passio.

19. Nota 1.^a actio sumpta est relatione agentis ad passum subiectum agentis. Scilicet quod actio agentis opponitur relationi passum, et consequenter si actio est in passum, altera debet esse in agente. Scilicet quod ibi inheret actio, ubi finit actio de denominatione; sed a relatione agentis solum agentis denominatione: ergo. Nota 2.^a actio secundum quod dicitur actionis non potest subiectum inherenti, sed solum denominatione: unde si per impossibile poneretur esse aliquam actio, que non esset actio, si esset inherens, et tamen denominationem agentem, et tunc agentis denominationem per id quod ab eo est, et in eo non est inherens. Verba sunt in 2.^a in 1.^a dist. 32. q. 1.^a art. 1.^o

20.

Cum quo tempore stat, quod actio creata sit transiens solum potest aliquid subiectum cui inheret. Stat enim ex 1.^a dist. q. 7.^a de potestate aut. 9. ad 79

92.

actio ex hoc quod est actio dicitur et ab agente: inquit 1.^a est actio dicitur in subiecto agente.

Nota solutio: actio sit transiens subiectum in agente. 21.

Et omni doctrina, et plura Philosophorum 2.^a alio quod et per omnes Philosophos. Sequitur. Stat ex 1.^a dist. q. 7.^a in locis: 2.^a 7.^a 9.^a cap. 9.^a ratione 1.^a actio quod non est subiectum agentis inquit ei sicut actio subiectum: unde et actio inter nos per magis actio operationis. Dicitur 2.^a 7.^a 9.^a de actio immangit. 2.^a nam loquitur de actione, quod est actio dicitur unum ex 9.^a operationis accidentis; sed actio immangit non habet, sed solum aduocatum pertinet, 1.^a ad damentum qualitatem, 1.^a ad exemplum actio: ergo.

Insuper q. 7.^a de potestate aut. 10. ad 79 sit in creatis ipsa actio mea 22.

Est quidam perfectio propria agentis, et per actum id ad quod dicitur actio est bonum eius, in quo loco sine dubio loquitur 1.^a 2.^a de actio sit transiens ex agente loquitur de actio inherere operationi, et operari ad passum; deinde loquitur de perfectione inherenti agentis; et quod perfectio inherenti accepta per passum, et extrinsecus agentis non est propria agentis operari ad passum, et 2.^a 7.^a loquitur de perfectione propria agentis operari ad passum: ergo.

23.

Dicitur ibi sermo esse de actione sumpta pro relatione notata, que est in agente. 2.^a nam dato quod actio aliquid dicitur gerere cuius oportet ut verum tota tamen relationis perfectio dicitur a suo fundamento primo, et sic repugnat quod actio sit perfectio inherenti agentis, et quod non sit perfectio inherenti agentis eius primo fundamentum; sed fundamentum primo relationis agentis est actio: ergo.

Unde loci citatis numeri 13. dicitur ex actio sit in agente, et passio 22. in passiente non potest esse idem natura actio, quod est actio 1.^a sed huius loquitur ex hoc 1.^a 2.^a de actio inherere. Scilicet quod loquitur de actio, cui correspondet passio. Scilicet quia loquitur de actio inherenti operationi dicitur, ergo. Dicitur 1.^a 2.^a de materia actionis inherenti operationi, et hoc loco operari, et in eo quod fuerit actio transiens inherenti tamen, et in eo operari erat actio immangit actio est magis operari inherenti. 2.^a 7.^a loquitur de actio inherere operationi, et parum in operari passio.

Per quod p̄r ad subiectum p̄bāp.

33.

Ad 2^o dico, quod etymologia transeyn
fit in aōe n̄ summitia a transitu p̄uō, et quāsi subiectivo igitur acti
de agente in galu alias idē num? acci mixxer de subō in subij. quod
adhucant Philosophi; imo transitu ipse gaze maresialis ēē, a quo non po
ter summi t̄onāo actiōis transeyn f̄r; sed talis t̄onāo summitia
ex eo, quod t̄o transitu tantū p̄r se h̄ ad p̄f̄p̄ndū actiōe p̄f̄p̄, in quo
nūq̄ aloguitia f̄r, ex quo r̄q̄q̄ a r̄āōne f̄rālē t̄onāōis.

Quaestio 2^a de Infinito. Art. 1^o Quid et quotuplex sit infinitum?

1. Antiqui Philosophi definiebant infitū dicendo: ēē illud q̄ nihil ē ex^t. Hic
tamē def̄iōn̄ orem̄it, et impugnāt Ph̄, et ex eo h̄. 2^o et 3^o om̄es. 4^o q^o
ōit cūb̄ t̄ōi q̄f̄f̄rō, quod ita ē ut ex^t nihil ēq̄ m̄. 5^o erig. q^o nec o.
vinit inf̄nitū n̄ p̄onamū num̄orū Anḡlorū infitū, et ab illo num?
auf̄erāmū m̄y Anḡly, nemorū, et antea remanēb̄ inf̄nitū; q^o inf̄nitū
non additū finitū p̄r ablatū alq̄ finitū, et tamē ex^t illy m̄y infitū
remān̄p̄ ēē alq̄ ēq̄ m̄y Anḡly p̄ōm̄ ex^t collectū; ergo n̄ ē recta r̄
lō def̄iō.

2. Non desunt, qui nullū inf̄nitū def̄iōn̄ admittit, q^o infitū in actu
cognosci negt, ut ait Ph̄ in h̄ lib. tex. 56. et h̄. 2^o it̄ l̄. 11. ergo nec p̄r
def̄iōn̄. 3^o q^o Ph̄, et 2^o l̄. in locis adductis docet infitū infitū h̄m̄odi ēē
ignatū q^o ē sicut mā non h̄r f̄r; ergo sicut mā, q̄ r̄āōne sui ē incognos
cibilis, r̄āōne tamē f̄r p̄r cognosci et def̄iōn̄, sic infitū licet r̄āōne sui
sit incognoscibilis, cognosci tamē p̄r in alōine ad f̄r suū f̄r, et aū illū
negatū alq̄ def̄iōn̄.

3.

Ph̄ ergo r̄ijciens q̄m̄q̄ Antiquorū def̄iōn̄ hic rex.

62. et ex eo h̄. 2^o r̄ōndū ait: non enī infitū ē id, cuius nihil ē ex^t, sed id
cuius alq̄ ē ex^t. id ē q̄ quādē p̄r designatā n̄m̄y r̄ōf̄at, alia, et alia
augm̄abilis; et ut ait 2^o Ph̄ infitū non p̄r intelligi nisi accipiendo p̄r
p̄r p̄r eo quod maḡ se h̄r in r̄āōne p̄rōis et orenti p̄r r̄ōis
et orenti.

Hinc collig^o def̄iōn̄ Ph̄ r̄addi p̄r r̄ōis p̄rvalentes negatōis: n̄q̄ aliquid
ē ex^t, id ē, ac ē ex^t om̄y r̄ōis finitū, sive non h̄rē f̄r, quātē expl̄at
f̄r a 2^o Ph̄ n̄q̄ h̄ p̄. 7^o ax h̄. 2^o dicit infitū dicit alq̄ ex eo, quod non ē
f̄r. Ex quo clara ē illa receptimū inf̄nitū def̄iō: quod nullū claudū
tū. Cy qua data ab Aristotele coincidir.

Sed ob̄ cy h̄. 2^o h̄. 2^o r̄ōis: non repugnat inf̄r
claudū tū, quia sub genere anali inter formic et h̄y d̄ p̄rōib̄ inf̄r
speciē maiores formic, et minores hominē, et tamē n̄alē illa claudū
inter h̄y, et formic, ut inter duos r̄ōis; ergo. 3^o quod illy speciē anali
id ē infitū in p̄r, et t̄ōi signatū id claudū id quod aū finitū ēē. Et
argutū p̄r h̄y ē infitū, cy ex̄p̄u inf̄rō formic excedat.

Cy autē de r̄āō
inf̄nitū si carexē r̄ō, nota quod ista carexā t̄ō p̄r d̄p̄t summi nempe ne
gavē et p̄rvalē. Carexē r̄ō p̄rvalē ōit subō quod n̄y ē habere r̄ō
sed tamē caret illo; sicut quātā q̄r cūp̄ ē, ut finitū h̄ p̄onatū sine
r̄ō ex̄t inf̄rā p̄rvalē; carexē r̄ō negatū ōit subō, quod n̄ ē t̄ō al
cū t̄ō et p̄r d̄p̄t orentē nempe, ut p̄r p̄r p̄r p̄r p̄r p̄r
que limitari finitū aut r̄ōis negt et h̄ ōit h̄. 2^o et p̄r p̄r p̄r p̄r
subō, nihil habentū in se, quod t̄ōis p̄r, et quod ē ipse r̄ō, aut
ēē indivisibile ut p̄r, et unitat. in p̄rōis aut. r̄ōis r̄ōis ē de j
f̄rō p̄rvalē.

Et licet infitū p̄rvalē manifestū appareat in quātā p̄r
enī n̄m̄rē ut in p̄r orenti aut substantiū quod ut caret r̄ōis p̄r
ut ex̄tēdū ut in p̄r qualitatē quod in p̄r qualitatē caret r̄ōis
ingonitū; ut in p̄r quātā, et h̄ ē r̄ōis x̄. 2^o p̄r p̄r quātā om̄y

4.

5.

6.

7.

ut et dicatur; alio est infinitum magnitudinis quod caret ratione partium; et unum
et alio multitudinis, quod caret ratione divisionis, sive partium diversarum ex quibus
multitudo resultat.

8. Deinde infinitum autem est in actu, et alio est in potentia. Et quod est dictum
archegoremaz est in potentia. autem similitudine extrinsecum et in id quod autem habet non habet rationem
sed de facto omnes rationes assignabiles transiit, et deinde. Infinitum in potentia, quod
inchoatur dictum est quod secundum id quod autem habet est finitum sed secundum id,
quod habet in potentia non habet rationem unde partes eius autem sunt finitae, sed in potentia sunt
infinitae; sic partes quatuordecim autem finitae sunt, sed per divisionem in semper divi-
sibilia sunt infinitae, in potentia.

Articulus 2.º an possit dari infinitum in ac- tu? ~~~~~

9. Primo est fide certum, Deum in genere gratum, et subiectum esse autem infinitum, de quo vi-
deantur Theologi, et quod exigit testimonium, et rationibus hinc veritatem probat. 2.º
est certum dari quod est infinitum in potentia. Et quod nonnulli illi quibus res illi
sunt qui possunt per se, et quod sine ratione intelligere, ut ait R. 2.º 1.º p. q. 86. ad
2.º, et sic de aliis propriis. Et quod materia prima est receptiva formarum sine fine. Et
quod magnitudo, quae est de ratione numeri unius est determinabilis in infinitum 3.º
Philosophus et D. Thomas sic loc. 1.º. l. 1.º.

10. 3.º est certum, nullum dari de facto esse infinitum
in actu; quod est dictum sapienter Th. omnia fecit in numero pondere et mensura, non
infinitum in multis caret numero, et infinitum in magnitudine, aut generatione
careat pondere et mensura; ergo nullum a Deo factum est infinitum in actu. 4.º de-
bet esse certum, non posse dari aliquod esse infinitum simpliciter in genere entis; quod omni-
cia essentia est ens limitatum; ergo nulla potest esse infinita simpliciter in genere entis.

Possit

11. autem omnis essentia esset limitatum; aliquod genere infuso ad rationem entis; alias
esset simpliciter infinita in omni genere, et equaliter Deo; sed quod limitatum

in aliquo genere infuso, nisi limitetur in ratione entis, quod ratio entis omnes gra-
dus transcendit: ergo omnis essentia esset ens limitatum. Si debet esse certum, non
posse dari aliquod esse autem infinitum in genere subiectum. Si implatur substantia creata
que operatur, non sit, et mathematica, ex genere et diffinita, et physica ex materia, et finis
autem ex essentia et esset; sed quod ex his operibus esset arguitur limitatum; ergo im-
platur substantia creata autem infinita.

Materia generatur alias talis substantia, nec physica, nec
mathematica esset potentialiter, sed esset in genere purum, et sic non esset, sed Deum. Materia vero generatur
non quod ex illis oppositionibus supponit substantiam in sua linea tractum; non
tamen subiectum, si, et mathematica, et purum, et diffinita, et physica, et materia, et finis, si
vero esset et esset; sed substantia in sua linea tracta est finita quod infinitum nullum
claudatur talis: ergo.

Sic 1.º conclusio repugnat enim de potentia absolute magnitudo
autem infinita. Est enim contra rationem Th. 1.º ad 2.º. Et ratio 2.º. Th. 1.º q. 8. ad 3.º. non vero
dicitur quatuordecim, et accipit naturale consequens ad 0 naturale, et mathematica, et in
se, et ut abstractum a corpore naturali; sed utraque modo repugnat quatuordecim in-
finitum magna in actu: ergo. Et sic materia prima quatuordecim non potest excedere sub-
iectum ad quod sequitur quatuordecim potest; sed substantia corporis naturalis est finita et li-
mitata, et generatur et: ergo et quatuordecim.

Possit 2.º mixtum potest implere quatuordecim, quod non ha-
beat, et talis non exigat aliquod figuram; non figura est potest abstracta quatuordecim;
et implatur esset enim de potentia absolute non exigens suas partes, erigitur ab esset ge-
nere separari de facto; sed nulla quatuordecim infinita potest exigere figuram; ergo
implatur. Et mixtum non figura est ratio quatuordecim; sed nulla quatuordecim infinita potest
exigere rationem, sed esset potest careere ratione; ergo nulla potest exigere figuram.

Sic 15.

2.º conclusio repugnat enim de potentia absolute multum autem infinita. Et ratio 2.º. Th. 1.º
loco immo dicatur; repugnat de multum non tracta autem per unum unum;
sed multum tracta est finita: ergo. Et materia repugnat multum, autem nunc
non tenet in aliqua tracta specie numeri; sed sola materia unum dat

Speciem num.^o ergo xuar x. l.^a Mū ē h. d.ⁱ et insup. erat l.^a 4y. g.^o q.^o
 et spēs numeri estā ē multus numerata, et implexata q. eny. quod ē in
 multitudinis. 4y. g.^o namoz q. uenaxia, v. quateraxia q. u. d. impax
 q. d. m. g. unitatem, qua sublata ij. manet species itā, et itā si alquā
 supaddatur unitas.

16. Pā. pā. q.^o autē alq.^a ēē sub dīctio gē, et non sub alquā
 specie dīctata; nō q. gē, et diffēg. dīctatur estā xxy. effē, nec ē possibi
 tranire agere ad indīdū nū mīre rāone specie; sed ex omni numero
 aut multus dīctatur sub gēe numeri; alias nō ēē cēsa, et estā līcā
 sed estā illīmitata, et infīrā: ergo.

17. Pā. l.^a de 4y. dīctio: ex d. itā loco sup.
 laudat obīdī: ad ē ē infīrā in nū estā, et in magnitū: dato enī
 quod ēē alq.^a corp. infīrā in magnitū, utpote ignis, et aē, non tamē
 ēē infīrā in gēam; q.^a gēa nū ēē rāta ad alquā specie q. fāg, et
 ad alquod indīdū q. mō: ergo sentit h. d. infīrā magnitū non ar
 guere o ēē infīrā in gēam, o. subitā, seu fāg; ac gēd. statit, quod fā
 et estā nō fīrā licet quāta nō infīrā, et rāit rāo nū.

18. Pā. aut hēre dīg.
 conuenit: infīrā magnitū nō arqut h.^a sumptā magnitū mathema
 tē, et in rāo o. magnitū, d.^a q.^a magnitū nō sumptā nō rāit, et q.
 rāo corpōis nū, sed ab illo pīndit, ac gēd. q. illo non pōtī impura
 rā; amptā magnitudine nū, et ut gēd. consequatā ad o. nū, n.^o cong.
 f.^a rāo adducta ex d. itā idē pōtī in h. sensu.

19. Pā. 2.^a omīp.^a ēē vīrīg
 dūā infīrā: ergo pōtī pōtī magnitū infīrā. Pā. cōa. q.^a vīrīg infīrā itā
 hēre dīg, in qua manifestat, et itā pōtī manifestat q. pōtī magni
 tū infīrā. Pā. cōa. hōr infīrā pōtī in gēa: ergo pōtī hēre infīrā
 pōtī in aū. Pā. cōa. nō omīp.^a gēa, quā non ē pōtī pōtī aduēbīlī
 ad aū. Pā. congū: nō vīrīg omīp.^a licet nō infīrā in omī pōtī pōtī
 dū pōtī, et ens a. de non tamē pōtī pōtī effī infīrā quā pōtī gēam, q.

itā pōtī, et ens a. de; itā dū in vīrīg pōtī aū infīrā, nō pōtī pōtī
 ens effī aū infīrā.

Pā. 3.^a non ē infīrā obīdī et ex pōtī facti, quod ē infīrā 20
 itā aū pōtī pōtī rāoē allatā, sed rāo ē infīrā mīrā, et ex pōtī vīrīg
 tōtā. Pā. dīctat subīgēra gēd. nō sicut pōtī dīctat dīg, quā ē ens q. pōtī.
 pōtī et ab alio exīlāt nō pōtī dīctat, quā ē ens a. de et gēa dīg, itā pōtī
 de ens pōtī nō exīlāt infīrā.

Pā. dīctat cōg. et dīg pōtī ē rāoē ad aū dīg
 ē pōtī, et cūq. non ē pōtī n.^o dīg aū pōtī dīctat ad pōtī infīrā nō ē gēra
 dīctat dīctat, nō hēre impāt; sed in pōtī in pōtī nō pōtī dīctat in infīrā
 abīg et quod pōtī dīctat ad dīg, nō tōtā aduēbīlī alias pōtī red
 dēd. aduēbīlī exhausta, cōg. gēd. exhaustibīlī et non infīrā. Sicut
 aū pōtī pōtī mī ad omnes fīas pōtī non ē gēra fīas rāoē sed j.
 gēra ad fīas successīve rāoē dīctat sine fīe. Pā. dīctat d. 4y. l.^a p. q. 7.
 ac. 4.^a ad 4y.

Pā. 3.^a de 4y. dīctat: infīrā vīrīg hōr nō infīrā x.^a Pā. 4.
 sed pōtī dīg in vīrīg hōr infīrā vīrīg Angelī pōtī dīctat: ergo pōtī ē
 multus Angelōy infīrā. Pā. quod mīrā itā hōr dū infīrā dīctat
 et indīctat, et infīrā aliquota et dīctat, hēre fīrā nō et in dīg pōtī
 dīg Angelōy pōtī sed pōtī pōtī; infīrā nō indīctat infīrā sunt
 sed rāoē in pōtī, et dato quod nū infīrā in aū in dīg non pōtī dīctat
 aliquid pōtī, q.^a q.^a q.^a pōtī dīctat cadit sub dīctat in pōtī pōtī
 et locut h. d.ⁱ quod dīctat. Pā. ac. 2.^a Pā. dīctat nīl pōtī pōtī nū sub alquā ē
 dīctat. Dec. lāg infīrā.

Pā. 4.^a Deus pōtī pōtī omnes cōa pōtī, alias nō
 ēē pōtī; sed ex tali pōtī rāoē rāoē infīrā in aū in nūmēy.
 ergo nō rāoē infīrā in aū rāoē nūmēy. Pā. dīctat pōtī pōtī omnes dīg
 pōtī et modo quā nō pōtī et non alīrā, non aū nō pōtī hōr et rāoē
 rāoē, nōe, aquā et gēra pōtī vīrīg collatī, sed successīve rāoē
 rāoē et nūmēy, et quod pōtī ex illis pōtī ē et ultra illis alīrā, et alīrā

enig. e. possibili, et sic successive in infini. Haec nō mīr, q^{ia} aq. pōt. gduo?
Deū nō ē opla p dūō cūay sed enopla, et successiva sine rāo.

29. *Coxallaria.*

Collig! 1^o. non potest dari x infini⁹ recipi⁹ infini⁹, nec qualis⁹ infini⁹ recipi⁹.
2^o. Sing⁹ a⁹ infini⁹ fit per addition⁹ grad⁹ ad grad⁹, ut colyr⁹ h⁹averaxij⁹. v. l. p
ma⁹z⁹ saci⁹ans in rubi⁹? Si 1^o ergo sicut impl⁹ infini⁹ numer⁹ grad⁹
et grad⁹ manet, ita impl⁹ infini⁹ infini⁹. Si 2^o 3^o 4^o. sub⁹ recipi⁹ qua
litati, ex sit sp⁹u⁹, et litat⁹, nec infini⁹ saci⁹ae qualis⁹, eo quod sua recipi⁹
x⁹ capaci⁹ rubi⁹ finit⁹ et litat⁹, ita implat sua non litat⁹ eo suo, quod
sit recipi⁹: ergo impl⁹ infini⁹ infini⁹ qualitatis.

8. Dicitur: Sicut hoc est panis de qua-
litate in rubrumeducta, non rursus de illa, quia Deus per gradum adque rubrum, et
cuius, sine illa actione Eucharistica veretur. 2^o non licet Deus educat qualitates
ex: rubrum, semper illa per seipsum dicitur, tam ad rubrum, ut possit in illo recipi,
et ex illo educi; hic enim ordo est spiritualis accidentis; sed hic ordo qualitate in-
finire intantum repugnat, quod limitaretur ad eo, et igitur non esset infinite in quantum, ut
patet: et: esse non potest Deus, qualitates infinite in quantum educat.

26. Dō, fīa supernalis
 qm̄ recipi in subrō naxālī ergo et infīrā in subrō fīnīco. Nō congruū; quia
 subrō naxālī rāone qm̄ obediēcialis pparatū ēy fīa supnālī; subrō et
 līrātū nūq̄ dī pparatōnē ēy fīa infīrā nīur x̄ fīdūerfīcīo fīa īm̄ ēfīq̄
 infīrā nō pō in subrō līrātō recipī, licet fīa īm̄ ēfīq̄ supnālī recipīarur
 ī subrō naxālī. et alīq̄ rēlas cōtēnē nōra, grāq̄ habitūalē dīpī dīnī nōn
 fīnīre īntēq̄ in gēre p̄p̄tō, sed sōly in gēre mōrīo. De q̄o nū 3.^a p.^a q. 7.^a

Collig. 29.

7
 cognoscere cū q̄ p̄stis p̄fectiōis. Vnde ex R. D. l. 9. q. 25. m. 6. et alij
 in locis. R. D. quāt cū aſignata p̄p̄ter valde p̄fecta adhuc Deo gēralit̄
 p̄fectiōis et p̄fectiōis uno r̄ō p̄dūc: ergo. R. an: q̄ adhuc quāt cū aſig
 nata, aut aſignabili Deo non p̄p̄t inſp̄ obita, ſed d̄yſtaxat finice

sed ego ē impotē participātis: ego remaneo vltimū participātis ab alijs cōis.

Ob. 28.

de facto si aliqua dulcior, ita perfecta, ut non possint a Deo meliora dari,
ergo omnis hyperbata opinio beata et Mathematica Dei hominis: ergo idq. disp.
dy de cetero est perfectissima, quoad solitudo. 1^o ergo 1^o loco primum citato, emme-
merata non possunt fieri meliora, quatenus cedunt Deo, qui respicit, sicut si
fuerit aliqua melior esse Deo, speraretur, tam et in se non si ita perfecta ut non
possint a Deo meliora dari.

29

Ob^o 2^a. Deus aut cognoscit omnes res solis illa
exposita, et vñ omnes illarū diffinitiones: ergo cognoscit vñq; acqñe datur
vñq; omniū generatū. 1^o supponit cognitū; q^{uod} ex vñq; omnes res solis
aut vñq; q^{uod} vñq; aut infidē, non pōt Deus vñq; cognoscere; ex quo
non regit quod nondū cognoveat omnes solis, q^{uod} ex vñq; non sit solis
licet hęc non cognoveat omnes solis cognoscit. Nā ē q^{uod} dñi cognitio x
cognoscit x^o sui naturā; naturā autē infinitā in pōā ē, et in ea abeat in infidē
et non sitatur s^{ed} alquō rō vñq; omniū generatū.

30.

Ob. 3^a. *gottis* è cāa omnium
imperfecmā, imo de facto datur nōgē mō 1^o: ergo *gottis* è cāa omnium perfecmā.
1^o ano q^d q^d sit de conqūā. Nō sicut omnis cāa distat infire a Deo, et ob
id nlla ita perfecmā ē, et non sit *gottis* alia perfecmā ac lōo p^oximior, ita om-
nis quodmō distat infire a puro nihilo, et apparet nlla ita imperfeca ē, et
non sit *gottis* alia imperfecmā, magisq^{ue} nihilo p^oximior. Deo mō 1^o è oīy
cāay q^{ue} de facto dant imperfecmā, q^{ue} et utilitatis sit, ē omib^{us} accedeb^{us}
perfecmā, licet ab illis in cāone utilitatis excedat; et licet de facto sūt om-
nib^{us} cāis imperfecmā, non dant omib^{us} *gottis*, q^{ue} potes sūt aliq^{ue} mōg a nū-
lo distantes.

31.

Quia 1^o ergo quædā res habet potestatem in infinitum species infinitæ,
et infinitæ sine fine: ergo quædā excederet infinitum: ergo quædā haberet infinitum quæ
dam, neve excedat ad infinitum: ergo quædā erit in infinitum. Dico 2^o si in
omnes eas res nulla est omnium maximâ, nec omnium minimâ omnes ergo ex-

celis, et omnes esse excedentes; sed utrique impleri: ergo. Si mixti impleri, quod omnes esse excessus ab aliqua ex omnibus aliis aliqua ex omnibus excederet omnes et similes: igitur ipsam cum sit una ex omnibus, et si impleri. Deinde impleri, quod omnes esse excessus ab aliqua ex omnibus possit; quod ex omnibus possit alia possit signari: ergo cum eadem modo probari possit, quod non omnes sint excedentes impleri illa mixta quoad utramque partem.

32.

Ad 19 idem probare, inferri in possumus non est jam; quare digne omnes conquiri, et illas concedere de infinito in possumus. Ad 29 dic, quod omnes esse excedentes excessus, et similes excedentes sine fine, aut ratio, quod nulla est implicatio. Possumus autem assignare rationem, quod una assignat omnes excedentes, quod quidem esse ultimam et implicatorem; quod implicatio dicitur in infinito; quare ex omnibus eadem possit, quod excederet ab alia possit, et hinc ab alia, et sic inferri, quod perueniri possit ad aliquam omnes excedentes, quod hinc esse ultimam.

Libri I. de mensura mobilis, et motus.

Cum igitur esset 19 de mobili, et motu tractat nunc de utriusque mensura, nempe de loco, quod est mensura mobilis, et de tempore, quod est mensura motus, in quo dicitur librum 44 in quatuordecim capitula divisum, in quorum quibusdam agit de loco, et eius occasione in alijs quatuor agit de vacuo, et in reliquis de tempore: de quibus non erit requiritur exiamus quoniam.

Quaestio 1^a de Loco. Articulus 1^{us} Quid sit Locus?

1. Locus alius est interior, exterior alius. 1^o est ubicatio, sive ipsa presentia passiva, vel locatio, qua corpus terminatur interior loci, hinc dicitur speciale proprium

et definitur in logica deducitur, et illiguntur, unde et illo non est in presenti sermo, sed idem de loco extrinsecus, quod Aristoteles in presenti sic definit: *ultima superficies corporis cuius immobilis*. 1^o ponitur superficies loco gratia non quod statim, et mechanice ad sicut in ceteris accidentalibus subijci ponitur loco gratia quod superficies est subijci ratione finalis, inquitur locum, quare sicut ex corpore et altitudine resultat altitudo, ita resultat locus ex superficie et ex ratione finali gratia loci.

Dicitur corpus cuius 2.

1^o locum dicitur, circumscribitur, et ambit locum ratione superficiei corporis cuius illuc vult ducere aquam, sed nota in pace duas superficies, una ducit, et intrinsecus et alia ducit, et extrinsecus et quod nota hoc corpus et circumscribitur aqua ista 1^o est locum aquae. Superficie dicitur in presenti de corpore, 1^o autem corporis locum, et dicitur et quod per illud 1^o tangitur a corpore, et est immensum ducitur cum corpore. Ultra et cum corpore ducitur, et locum, quod est illiguntur tunc sive ultimam eius superficiem ambiens immensum locum.

3.

Dicitur etiam immobilis, quod immobilis est de ratione loci. Probatur, quod si locus moveretur, ad aliquem locum deberet moveri, et sic daretur locus loci, et posset in presenti in loco. Sicut quod utrumque tunc a quo et ad quod motus loci, talis est locus, sed neutrum datur in presenti, cum mobili, sed 1^o daretur et 2^o daretur ergo neutrum est mobilis. Sicut quod si 19 in presenti dicitur locus a se, quod vult ducere mobilitatem, movetur enim cum se ducit, locus ut non movetur. Ex quo hinc dicitur, 6^o lib. 1. declarat, 19 possumus immobilitatem, quod ultimam differentiam loci. Et sic omnes dantur.

2.

Hic autem immobilis loci, sicut et omnia illiguntur, indicantur non nominantur a superficie ambiente locum, quod locus dicitur de mobili, sed a relatione ducitur ad globos mundi et centrum terrae, ut dicitur in 2. dicitur de philosophia. igitur ceterum 19 mobile 19 ducitur, quod locum, notitia ducitur, sicut fixis et immobilibus, quod sicut in gemino axe circulariter volutatur, et omnia, quod in universo ducitur a distinctis globis diversimode distant, quare ex superficie et cava corporis ducitur, ut ex subiecto, et ex illiguntur ad globos mundi, et centrum terrae ducitur distantia ut per resultat locus, omnia notitia illiguntur et immutatur.

فصل فی بیان احوال و حال

5. Pro quo nota e aliquod gase aqua mutare lapp. esse matiam egypt. fixam, matiam, et fixam simi. et principio in lapide fixa plura existit, cuius aqua lapides ambientes cinis decurrit et si rursus circumsita olea axis inest. sicque per aquam motu variatur; et omni lapide et turis cinis magis superficiei, sed non distans ad gressu mutant matiam loca sed non fixam.

6. 24 oringit^q
aqua ex isto vase moveretur, q.^a tunc aqua murat distansq. ad polos sed
non superficiem ambiens, unde murat loci fixi sed non matris, et itaq.
accit in homine navigante in fundo navis permarere eadq. ambigere su-
perficie. 34 accit, dy curamq. q.^a ex murent aëri superficies, et distantia
a polo mutans loci matris, et fixi simi.

7. Hinc colligitur 1^o quod siue homo non
amittit utraq^{ue} naturā erigi mā accipere parte, m^o aq^{ue} et amirac^o de
quod distā mā succedens et h^{oc} sub eod^e ordine ad fig^{ur} particulae nec loc^o
amittit utraq^{ue} naturā erigi pp^{er} superficiem succedenti s^{ed} ordinando locat^o 2^o q^{uod}
succeditur ex ordine et sub eod^e d^{ist}inctione d^{ist}inctiō ad puncta fixa et fix^a
8. locans. Quod docuit 2^o 4. igitur 22.* Et quod superficiem diversitas non
impediat utraq^{ue} loci sp^{eci}es ex cōgruētia inuicem utat^{ur} n^{on} uni locato s^{ed} naturā
correspondet utraq^{ue} loc^o s^{ed} naturā s^{ed} et semel; sed baculus un^{us} dimidi^{us}
extens^{us} in aqua et dimidi^{us} in aere ē aliquid un^{us} locat^o s^{ed} naturā; ut^{rum}
dist^{inct}as superficies non impedit utraq^{ue} loci. Et hoc ideo q^{uod} licet superficies q^{uod}
et aeris ambiētiū baculy sint d^{ist}incti in genere quātū sunt un^{us} un^{us}
loc^o s^{ed} naturā e^{ss}et d^{ist}inctiō a solis

9. Colleg. D. sufficit ad sciendum unum quod locum
et individuum immobilem esse ordinis in superficiem ambientibus locum et
non existit esse singularem. Item: unum esse ordinis sufficit ad sciendum unum
locum, unum domum unum numerum, et sic de aliis entibus accidentibus: ergo
et ad unum locum.

to. *Supra: an omnia corpora sint j loco? Dubitatio greditur de*

falso, in quo sensus ē certū omnia corpora fieri om̃ij corp̃ij quodcunque illud
sit hoc in loco; q^o et non derivat nātū vācūū om̃ij corp̃ij ab alio circumscrit-
tū et vnus ē long alit̃. Hinc long p̃cipū ē aqua, et sic de alijs mixtis.
inter elementa v^o hic ē cado: long sensus de falso ē vltimū sup̃fies aēis, et aq̃
q^o vndique circūscritū: long aēis ē vltimū sup̃fies ignis, dato quod ig-
nis elementaris sit q̃z corp̃ij h^o long: long ignis ē sc̃ibz long. Sūdo, lapid̃
de de celestibz. sph̃eris 1^a ē in 2^a cūq̃q̃ in loco, 2^a in 3^a 3^a in 4^a et sic de
ceteris vique ad om̃ij, q̃z fixa sūt cūq̃q̃ et long, nō ē h^o long, de quo ē in
p̃nti. Dilecti, an sit in loco?

Dexter v.^a cy Phis hic cap 5^a et D. Ma ibidq lec. 7^a

Art. 2. an duo corpora possint ē in eodē loco?

Non logmura in pienti de loco uni, ne sic coary ē pp^a corpora ēē in eodj loco, sicut in th gymnasis pp^a inveniuntur; et sic diltas pienti pcedit de g. quā loco de illo ut quid vny ranti, sicut coary, sicut vas aquy. Proccedit etij de duobz corporibz quāz quātē extēdyre paret. unigque in ordine ad locy, vnyqz circūscibentz; ne erig ē coary, quod si deq ab uno co. paret sollex extēdy localy, paret cy illo sim^l panti ad o localy extēdy, sic coary dō cy sua quātē ibi ē in Euthā ubi locata ē acia panti.

Sprey 63

A parte non salvat generatio corporis in ordine ad legem de ea ratione
 est, quod utrumque similitudine ab eadem superficie loci exagregatur, agnoscitur quod
 utrumque sit localiter extrinsecum. Tandem quodam dubio, attente per se rationem dei.
 nam natura cuius est generatio, dicitur corpus et inique, ut dicitur Aristoteles.

hic, et D. I. loc. 6. et 8. magis deorsum expeditur et monstratur, et videtur
arguere mutua se expellere ut eorum loco

14. Accedit ratio: q. ingenerabilitas et
grā nati cōtēt quātū sequitur ad eī extensionē locā; sed grā nati
sequitur ad sū non pōt ab eā nati sequari: ergo duo corpora sim. ex
tensa in ordine ad locū non pōt nati generari. De autē istius arguē
exigentia, quā 2. hae videntur solent opponi, aduertitur, quod q. d. ut si
necesse plene redigat aqua, ē, q. d. expellit aē, quā cōtēt pōt plene exp.
et illo exente introdūt aqua, et q. d. multa ob nimis cōtēt dētrage
et pōtētrage.

15. Quando autē ferru ignitur, idē dīngit, sicut quod ab eī pōt
expellere aē, et sūm introdūtū; atq. tamē ferru pōt dētrage
ignē, ut patet in ferrugine, sūm cōtēt pōtētrage. Nō exigē
mū de eī aqua plene admittente nūmū aēreos, nihil aduersū
nō vincit; nā tūc aqua caput p. modū globi sup. latia vāsi. 3. d.
Nōcā ē, q. d. quod superfluo nōcā, xēlūt superfluo aqua, quod si sine ma
terietā itaq. effunditur aqua. Illi statim.

16. Sit dīctū: duo corpora extēria
ordine ad locū pōt miraculose penetrari, et ab eodē loco circūscribi.
Et cōtēt 2. Quādy, traditū a D. Thā in 4. dīc. 22. q. 2. aa. 2.
et dicitur ex fidei pīncipi; nā Xpī D. nātū fuit absq. cōtione clausi vī
gīnālī 3. Itē, quod fieri non pōtuit absq. generatōe. 2. q. 1. igit dīc
ē regulatō obferatō epōsī ē, et ad dīcīpulos, tamē clausi ingre
ssū fuit: ad quod vīctīque nēss. fuit generatō. 3. quonīq. asēndū
in rādīy cōs, infēdū cōs penetrat, ut Apōstōla ad Hēbrēos 4. rē
tū dīcēt: hēncē ergo Penatīq. q. generatō cōs Jēsum: verba autē
sacra dēcīpūq. quonīq. valent accipi in rīgōso sensu non pōt nec
dicent ad īmagīq. dēcīpūq. ergo.

17. Per rōne: manē extensionē locālī ex
pōt pōt 2. ad illū īngenerabilitatē suffere; sed ablatū īngenera

bitate nō extēria penetrari et ab eodē loco circūscribi: ergo si fieri pōt
a 2. si nātū manē extensionē corpōrū in ordine ad se pōt 2. ad illū
suffere extensionē locālī: ergo pariter manē extensionē locālī corpōrū pōt 2.
ad illū īngenerabilitatē suffere.

18. Sit q. in ductū, vī d. Xpī pūctū, hīc extēnsū
pūctū in ordine ad se sed non in ordine ad locū cōtēt p. gū: ideo manē ex
tensionē corpōrū in ordine ad se pōt suffere extēnsū locālī. 2. illa pōtētrage
et pūctū īngtū pūctū non dēpendet estā a pōtētrage, sed eīq. extēnsū locālī cor
pūctū eīq. īngenerabilitatē pōtētrage, hīc nūq. sept. nātū ad illū ergo.

19. Rā: 1.
quātū extēnsū in ordē ad locū estā īmpōtū īngenerabilitatē et alīa q.
rātē, et estā ut ex. alīq. quātū totālē sūm vīa q. quātū estā ē ex.
alīq. q. d. ergo īmplēt duo corpōra ēē extēnsū in ordine ad locū, et sūm īn
ter se penetrata. Nō autē, et dīc. īnclūg. gībātū, estā ē ex. alīq. quātū
totālē in ordē ad se, et in ordine ad locū nō ēdī dīcō de pūctū quātū, quā
līcō pōtētrage penetratī in ordine ad locū, nō tamē in ordine ad se.

20. Rā: 2. q. d. extēnsū
quātū in ordine ad se est estā latīq. quātū, quī suffere nō pōt ma
nē fīa; extēnsū v. in ordine ad locū est estā latīq. quātū, q. pōt pōt
ter suffere quātū manē, ut pōt in corpore Xpī in ductū.

21. Rā: 2. īmplēt
pūctū pūctū inter se penetrari; alīa pūctū, et pūctū, quā si pūctū
tempōrī pōtētrage ēē sūm, quod īmplēt; ergo estā īmplēt pōt quātū
pūctū penetrari. Nō cōtūq. q. cū tempōrī nō estā sūm, īmplēt pōt
hāere pūctū pōt pūctū, pūctū v. pōt manē cōtūc sūm sūm pūctū
sūm in hāere pūctū ex. pūctū in ordine ad se non v. in ordine ad locū
quā dīpax ē xō.

Art. 3. an idē corp. pōt circūscribī bīllo:
cāu?

31. *Arg. 2^o* corpus Christi postquam ascendit in celum apparuit Petris et Paulo, sed tunc non deflexit celum: ergo fuit nimis localiter intra et extra celum. *Præmix:* Sy ex illo *Historia 3^o* quod operaretur celum recipere usque ad tempus resurrectionis omnium. Sy ex D. Augustino, relato in *sermone de uocacione*, dicit 2^o cap. 1^o *hæresis* dicente: donec *finiatur spūly luxy* ē *Dñs*. Sy ratione: nam spiritus, quod Beati habent ex oratione corporis Christi per uerba rerum si eis, eis presentia deficeret.

32. *R^o* ex D. Thoma 3^o q. 9. 51. ar. 6^o ad 34. nullus est inuentio: Christi descendendo celum apparuit in propria gloria angelis. Nec h^o ē 2^o *restrim^o* allegata nam illis solis denotatur, celum ē *thronus*, sed et loci permanentem Christi sibi debere, et exacte, usque ad diem iudicii sicut Regi deberetur *thronus*, ex quo operatur, quod transeuntia, et per breue intervallo illud deflexere possit. Nec ab h^o Beati amittunt, v^o in resurrexerunt gaudij ex presentia Christi. oxi, ex tunc tunc intruere. Christi in rexit, sicut modo illi inuentur presentia in celis. Ad alias historias in q^o referat, aliquos S^o apparuisse nimis in pp locis dico, Angelos id fecisse loco illorum.

Quæstio 2^a de Vacuo.

Art. 1. An possit dari Vacuum naturaliter?

1. 2^a dicitur quod vacuū, sicut negatiuū, nō est quod non valet corpus continere ut spūly, quod est celum imaginatur, et tūcy, seu privatiuū, quod ab extrinseco definitur. Locū privatiuū capere v^o si h^o gymnasiū nullo corpore nec q^o aere repletur. Unde vacuū tūcy ē quoddam veluti dūcy, dicens tūcy subij locū, seu superficiem vbi corpus continetur, et tūcy tūcy aduentū, seu corpus privatiuū corporis continetur.

2. De h^o 2^o, quod ē *privatiuū*, dubij pcedit, nam vacuū negatiuū seu privatiuū de facto datur, non quod in se.

nam ad, sed ex^o mundi. Procedit etiam natura, nam vivere dicitur posse dari in se, ex nullis in h^o appareat repugnantia vestigium. Sic finis.

Sic nra 3.

natura non potest dari vacuum. Prædictum ad Arist. hic exp. 62. cap. 8^o, quod sequitur D. Th. et vnde Philosophi. Prædictum 1^o vacuum est in se non frustrum, et ad nullum finem non deveniens, utpote innatū ad bonum universi, v^o aliis, ut ex tunc in universo, sed deo, et non nihil agunt frustra et absque fine: ergo non potest in se vacuum dari natura vacuum. 2^o q^o dato vacuo benigni coloris influxus non conveniunt oia recta, et omni ad inflexum omnia, nam quodlibet ē celis omni, in q^o omni celis influxus non potest transire per vacuum defectu subij, in quo venit recipi, deflexusque sicut universi pcedit: ergo.

Sic 4.

2^o ex pcedenti, nam vnde in q^o quod pcedit natura inagimo imperu, natura impedit, ne detur vacuum. Sic per figuram, vna ex p^o immersam aqua, dū accit leniter ex h^o, ascendit aqua ad h^o pcedit inclinatio, ad vitandū vacuum. Sic tūcy folles, quorum si foras diceretur nulla in pcedit aperiri nisi sumptus, et si h^o alia de radia nisi, ne detur vacuum. Et sic de alijs experientijs quas 2^o in pcedenti operant: ergo.

5.

Obijciat 1^o: si non est vacuum non possent corpora moveri, nisi vny penetraret ex alio, sed h^o ratio natura: ergo et quod non detur vacuum. Prædictum natura: dū ē moveretur localiter, v^o moveri ad locū vacuum, et sic datur, v^o ad locū plenū, et sic corpus de novo intrat locū pcedit plenū penetraret ex corpore repleto locū illi: ergo. 2^o mō, ad pcedit dico, quod moveretur ad locū plenū, quod generat ex corpore ex pcedit in loco, ad quod tendit, nam ad intrat adveniens pcedit recessit, v^o q^o ē fluidū, v^o q^o corpus de novo subintrat ē densū, v^o q^o ita pcedit impellit, ut expellat alid corpus a loco, quod occupabat.

6.

Ex quo non inferas ad modum vny corpus totū sub moveri pcedit successū vny corpus ad locū alio et sic dicitur. Non quid inferas, nam accedente corpore, ut v^o, qui

corpore cedis, vicissim tranſit ad ex locy, quod corpus deſerit, & ad locy
aliy acriy, q. p. xime ſuccedit corpore, quod tota molles, ſeris agitur.

7.

Ob:

2^o. ſi duſ tabuly maxime extenſy perfectiones ſtant coniungant, cingit
maſ ſeparant, tunc dicitur vacuy, q. aliquid inſtanti, q. impoſſibile e quod uox
q. uro ingrediatur. 3^o. aqua in caſte, nibe circumdata, clauſa, ſi congelet
relinquit vacuy. 2^o. aqua repleta amphora clauſam non mouetur: ergo
nullu corpus pot moueri in pleno, ſubindeq. debet dari nra vacuy, cy
nra corpora mouentur.

8.

Ad 1^o x^o. quod datus illis tabulis, quas diſſimul e eo
perſectio planas, ita ut nullu gony ſerent, qua aliquid uoxis inter illas miſ
ceretur, datus inq. tunc nullu agens nate poſſet vng equalit in omny
partes ab alia ſeparare, ut de ſolubz diximz n^o 2^o. ſed priu ſeparabit
in aliquid partz. Nec t. debet ſcandibile apparere, cy uideamus ſoluy vng
libri, ſi uellimz illud ſeparare ab alijs, alia nra inherencia afferre, uſq
q. paulatim inter ſoluy et ſoluy uox ingreditur.

9.

Ad 2^o dic, quod ſi uox non
poſſet ingredi, uox illud frangeret quicquid quoy foret. Nec miry t. vi
deri debet, cy ſitna ſalutis reſeretur, ſe uidiſſe lagidz ſpacty, eo quod
aqua pleny, aquas ſpeltatz indiq. non poſſit ſex ingredi, niſi paul
lagide, quicquid grauiſſimo. Po. eny dici, ex aqua aſcendere aliquoy
vapores qui per aliquoy aqua ſpeltatz erant ipſa immiſſi, et per 2.
ſpeltatz ab aqua exeyt, et occupant locy ſuoy, quoy aqua antea occupa
bat.

10.

Ad 3^o n^o conuincit, ſi eny aqua non mouetur, non e q. moty fieri
nequeat in pleno, ſed q. cy aqua ut corpus eiq. ratiōis in omny ſui
partibz. q. ſi una non hēc uox nec ab extrinſecis q. uideri, incluſa
in amphora, ut poſſet aliq. e. n^o eveniret ſi in amphora daret la
giz, ſi eny aqua diuideret, ut moueret incluſa, j. amphora.

11.

ſine coll.

per vacuy ſi gony ab Angelis nec a Dæmonibz cauſari, nody cauſas
inſini deſerere, ſed eny aſſecti uoxis nate ſufficientis ad illud cauſandz.
ſi e. t. q. 1^o. ſoluy ſolubz n^o e. ſolueri, aut immutare ording, ſing, et diſ
ſol. n^o. unde d. 1^o. q. 16. de malo. ac. 10. docet non gony Angelos mouere
uox, ſed elementary ording immutare; ſed vacuy cy ſi miraculoſy ſol
uit et immutat ording, ſing, et diſſol. n^o: ergo non ualeat ab Angelo cau
ſari. ſy. q. 1^o. neq. immutare vniuerſy, niſi ille, cui e. vniuerſy reſeretur,
ſed non e. uoluntaty Angelis ut uox ex illo ad Hyſteroz 2^o. Angelis non
reſeretur Deo, ſedem uox: ergo.

12.

Dicitur d. 1^o. q. 1. 1^o. q. 16. ad 2^o ad 1^o docet, Ange
los gony aliquid facere ſpree ording n^o corporalis, q. n^o corpora ſubſtanti
Angelis ſpiritualibz; ſed t. ſuffit, ad cauſandz vacuy; q. 1^o. quod gony
facere aliquid ſpree ording n^o corporis, quando e. ordo reſerens ad bonu
paulatim, ſy. ſi tendat ad 1^o uſatē, et 1^o non ſuffit ad cauſandz va
cuy, ſed requi. 2^o.

Art. 2. An corpus poſſit per vacuum moueri?

13.

ſolubz corpus pot moueri q. vacuy, ſive vacuy ſit priuaty, ſive negaty,
ſed eny et quoy ad vacuy negaty, ſi ut ex d. 1^o. q. 1. 1^o. q. 16. ad 2^o
uox docet d. 1^o. q. 1. 1^o. q. 16. ad 2^o docet d. 1^o. q. 1. 1^o. q. 16. ad 2^o docet d. 1^o. q. 1. 1^o. q. 16. ad 2^o
uox; ſed aſcendit q. moty ſit: ergo d. 1^o. q. 1. 1^o. q. 16. ad 2^o docet d. 1^o. q. 1. 1^o. q. 16. ad 2^o
uox ſolubz de vacuo priuaty, nā ſolubz e. aſcendere uox in motu per
vacuy priuaty, quoy per negaty; ſed uox poſſet dari moty corpus per
vacuy negaty: ergo et p. priuaty.

ſolubz inq. ſolubz quod uox quoy quoy.

12.

q. 1^o. corpus in vacuo poſſet mutare uoluntaty ſi ut nate uoluntaty e. inq. uox,
ſed t. ipſa moueret localit: ergo. ſi ut gony q. 1^o. corpus poſſet in vacuo
ſi ut ex. ſed inq. vacuy; alunt non e. in toto vacuo: ergo e.

mota ipſius totz, licet non extincitūz ſuſtens in motu primi mobilis
impulſante omnia mobilia inferiora.

Quæſtio 3^a de Tempore. Arti: cul¹. Quid ſ³ Tempus, et quomodo eniat?

¶ Dicit tempus ipſa ceſſat experientia, et videamus, et omz corruptib⁹ q⁹
alia durare, et omz motz q⁹ temporis, alio numero. Quid tam ſic ſp-
ſus? Adco obſcure deſcenditur, ut Auguſt⁹, tamen aquilino ſpſus in-
genio lib. 11. op⁹ſ. cap. 11. dixerit: quid ē tempus? ſi nemo ex me ſp-
ſat ſcio: ſi quæſtioni explicare velli nescio. Nihilominz dicit acceptat⁹
a D⁹. deſinitio temporis a Philo tradita text. ſol. quæ ſic ſe h⁹et: et nu-
merz motz ſū p⁹ſus et poſſet⁹.

2. 1^a quæſt⁹ ſit ~~num⁹~~ numerz accipit non pro
num⁹ numerz, ſed p⁹ numerzato, quia numerz numerz ē quæſt⁹ deſ-
creta, et ag⁹ intellig⁹; tempus autz ē quæſt⁹ d⁹uā, et ag⁹ intellig⁹ non ē, et no-
ta, quod ſalu numerz ſuffit quod ſit in p⁹ſa numerabiliz, q⁹ autz et
exercitū motz numerzūz ſubz ē extincitūz temporis dylempy non v⁹ ſia
intencitū d⁹uā temporis.

3. 2^a quæſt⁹ ſit motz oſtendit⁹ omz corpora mobilia pa-
rentz motū, v⁹ mutaconi ſubdunt. Omnia ſenique paria ſū quz, et poſ-
ſet⁹, demorat, tempus impulſare motz et corpora mobilia quaterz h⁹ſ
p⁹ſus et poſſet⁹ in motu ſive in duxacone ſucceſſiva; unde corpora mo-
bilia quæſt⁹ ad poſitionē partiz in mobili aut in ſpatio n⁹ impulſant⁹
a tempore q⁹ par ſic h⁹ent omnes partes ſim⁹, et ſi ag⁹ p⁹manſe.
Iſta h⁹et deſponit explat⁹ ē Aug. 2^o in p⁹anti l⁹c. 11. et 17.

2. Sed obſerva. 1^a
tempus ſumm⁹ 2^oſt⁹, v⁹ q⁹ duxacone ſpſia ſuay, et d⁹ tempus intencitū, v⁹
q⁹ duxacone motz primi mobilis et d⁹ extincitūz relate ad motu ſuay

inferi⁹ q⁹ p⁹ſus duxacone omnes alij motz extincitūz impulſat⁹ eo quod
eig duxacone ē illi extincitū. Quæſt⁹ tempus intencitū, v⁹ idencitū cy motu cu-
iunctūz ſui temperatiz, cy ſic eig intencitū duxacone, v⁹ ſalep recipitur ſpſu-
cē in motu, ut accipit illi; tempus v⁹ extincitū, v⁹ idencitū cy motu primi
mobilis, v⁹ ſic illo t⁹quag in ſpſu ſub⁹ recipitur.

5. Obſerva etig, tempus intencitū
cy et extincitū n⁹ convenire univocē in ſuone temporis. S⁹ad ē, q⁹ motz pri-
mi mobilis in quo tempus extincitū d⁹uā ē inter omnes motz univox
mix, et regularit⁹, ſed uniformit⁹, et ſenſibiliz regularit⁹ ē d⁹uā
ne ſuili temporis, cy ſic meſura motuz: ergo tempus extincitū ē cui ſi-
g⁹ ſi p⁹ſus d⁹uā temporis, et impulſat non v⁹ tempus intencitū. Hinc
motz primi mobilis p⁹ſus et in rigore philoſophico ē tempus, motz v⁹
inferi⁹ inſpue tantz, et in ſua acceptione

6. In enadanda 2^a arti p⁹ſus m⁹ā ē
d⁹uā in qua 2^a dubij implicatib⁹ ſuay ſecuracit⁹. 1^o ē an tempus ſit ag⁹
reale extens⁹? 2^o ē qualiz eius partes extant, an v⁹ ſuone ſui, v⁹
ſuone instantis indiviſib⁹ partes copulantis? C⁹ſt⁹ ſy M. Prædo (et cy
et ſere omnes AR) contendit ex varijs locis Aug. 2^o, tempus pro ſuili
li ag⁹ ē reale. Et p⁹ſus ſy q⁹ omnes ſpecies quæſt⁹ v⁹ ſi d⁹, et inde
pendentes ab anā, ſicut ipſa ſuā d⁹uā, ſed tempus pro ſuili ē v⁹ ſpſus
quæſt⁹: ergo v⁹ d⁹ſt⁹ d⁹ſy q⁹ tempus p⁹ſus d⁹uā d⁹uā in ſuay duxacone,
ſed ſuay duxacone ag⁹ reale ē; n⁹ duxacone d⁹uā reali debet ēē reali, ſi
eig duxacone ſui infiniz debet ēē infiniz: ergo.

7. C⁹ſt⁹ 2^o p⁹ſabiliz m⁹ā d⁹ſt⁹
v⁹ ſpſus partes temporis n⁹ extens⁹ ſuone ſui adquate ſive ſe totiz
ſed ſuone instantis indiviſib⁹ partes, et futury copulaciz. P⁹ſus autz q⁹
baſz nota ex dicendis lib. 6^o omne d⁹uā duxacone ex partib⁹ d⁹uā d⁹uā
et ex partes indiviſib⁹ onientib⁹ partes; unde cy tempus ſit quæſt⁹
d⁹uā ſuay duxacone ſpſus ex partib⁹ fluidis ſine ſine d⁹uā d⁹uā, quæ ſi ſpſus
et futury, et ex instanti ſuā indiviſib⁹, quæ p⁹ſus univ⁹, et c⁹ſt⁹.

sege p^r h^u; rurs^u p^r h^u g^r h^u h^u imm^o sege intrans B. ad q^d segru
 g^r B. et sic deinceps. Igitur ad instans B. quod est intrans p^r h^u
 h^u imm^o sege p^r h^u; rurs^u p^r h^u g^r h^u h^u imm^o sege intrans B. intrans
 extens^u ratione p^r h^u h^u et imm^o p^r h^u defiens in instans B. in quo q^d
 est p^r h^u h^u rurs^u instans B. est intrans p^r h^u h^u g^r h^u h^u imm^o
 ext^u ratione instans B. et imm^o transit in p^r h^u h^u in instans C. et
 sic de alijs.

16. C^osi dicat^u g^r h^u neg^o ext^u ratione instans B. eo quod q^d n^o est cy p^r
 cedat g^r h^u; alius neg^o ext^u ratione instans B. eo quod n^o est cy
 n^osequat^u ad p^r h^u h^u ergo cy n^o est ill^u instans ratione cui ext^u p^r h^u
 h^u restat, et s^oly ext^u ratione sui et equat^u. B^o quod instans B. ext^u p^r h^u
 h^u q^d cy n^o est intrans ext^u p^r h^u h^u ext^u cy p^r h^u intrans ext^u, et s^oly in
 n^o est idem^u alius g^r h^u intrans ext^u sine initio, quod impl^u. It^u
 ost^uat, quod g^r h^u sequat^u ad instans B. q^d s^oly ad illud sege in r^u
 p^r h^u h^u n^o est in r^u ext^u intrans.

Alit^u 2^o an durat^u disputat^u r^u ab exis- tentia rei durantis?

17. Nota 1^a quod quod durat^u x^a h^u 2^a est p^r h^u h^u seu p^r h^u h^u r^u i
 ext^udo, d^uit^uat^u in p^r h^u h^u p^r h^u h^u et temp^u, q^d d^uit^uat^u in eo quod
 p^r h^u h^u p^r h^u h^u rei immutabili q^d in est q^d r^u op^uat^u, et h^u est
 s^oly d^uit^uat^u p^r h^u h^u rei immutabili quod est est mutabili quod ope-
 rat^u q^d h^u est h^u h^u. It^u temp^u m^uit^uat^u et mutabili quod est et ope-
 rat^u et m^uit^uat^u et rei m^uit^uat^u et.

18. Nota 2^a quod non est n^umo in p^r h^u h^u
 de durat^uone p^r h^u h^u, q^d p^r h^u h^u est p^r h^u h^u nec ab ext^u Dei, n^uq^u ab
 i^uo Dei d^uit^uat^u ad s^oly est durat^uone creat^u p^r h^u h^u, et temp^u
 r^u. Nota 3^a r^u est x^a h^u p^r h^u h^u durat^uone est r^u d^uit^uat^u ab q^d
 rei durantis, eo quod ext^u r^u d^uit^uat^u ab q^d et supra m^uit^uat^u.

ring; id durat^u n^o est i^uo ext^u rei fundat^u r^u h^u ergo d^uit^u
 q^d r^u ab q^d, immo p^r h^u h^u.

19. It^u n^umo d^uit^uat^u durat^uone r^u in p^r h^u h^u
 n^uq^u n^uq^u in m^uit^uat^u n^uq^u addit^u intrans r^u d^uit^uat^u ab ext^u rei durantis
 ad r^u intrans idem^uat^u cy illa. Ph^uat^u h^u ex h^u 2^a in 1^a d^uit^uat^u 19. q^d 1^a
 d^uit^uat^u d^uit^uat^u durat^uone r^u in quod alij est in a^u r^u n^uq^u r^u r^u
 durat^uone d^uit^uat^u q^d a^u est; sed omnis r^u p^r h^u h^u r^u r^u ab h^u
 alij intrans superaddit^u; ergo omnis r^u p^r h^u h^u r^u ab h^u alij in-
 trans r^u superaddit^u durat^u; ac h^u n^uq^u durat^uone addit^u alij intrans
 ad ext^u rei durantis.

20. Ph^uat^u 2^a r^u r^u durat^uone p^r h^u h^u et intrans n^uq^u est al^u
 q^d j^u ext^udo p^r h^u h^u seu p^r h^u h^u, sed r^u q^d in ext^udo p^r h^u
 manet p^r h^u p^r h^u q^d r^u ext^u durat^uone: ergo q^d r^u durat^uone p^r h^u
 n^uq^u est s^oly ext^u ab h^u alij alij intrans superaddit^u. It^u ex d^uit^uat^u
 durat^uone q^d et n^uq^u r^u q^d est p^r h^u h^u r^u mag^u aut m^uit^u durat^uone
 aut mag^u et m^uit^u ext^u r^u ext^u durat^uone. Ph^uat^u ext^u ad p^r h^u
 ab h^u intrans superaddit^u, c^otinuat^u in instans r^u durat^uone:
 ergo ead^u ext^u durat^uone est durat^uone ab h^u superaddit^u.

21. Obij^uet^u da
 r^u durat^uone Pet^u d^uit^uat^u r^u ab ext^u Pet^u: ergo Pet^u quod
 n^u ext^u al^u r^u ext^u r^u d^uit^uat^u ab eo; sed al^u n^u ext^u durat^u
 durat^uone Pet^u et al^u durat^uone ext^u Pet^u: ergo ext^u Pet^u r^u d^uit^u
 durat^uone a durat^uone durat^uone Pet^u. It^u arg^u p^r h^u h^u ext^u Pet^u h^u
 r^u r^u durat^uone et d^uit^uat^u ab ext^u Pet^u durat^uone, q^d d^uit^uat^u illa d^uit^u
 hodie illa; et ext^u n^uq^u p^r h^u h^u singulis instans d^uit^uat^u r^u h^u ext^u
 quod n^uq^u m^uit^uat^u.

22. D^uit^uat^u aut^u durat^uone durat^uone Pet^u r^u d^uit^uat^u ab ext^u
 Pet^u, q^d r^u ad est durat^uone, neg^o q^d r^u ad durat^uone d^uit^uat^u durat^u
 et neg^o durat^uone durat^uone ext^u Pet^u q^d r^u ad est durat^uone r^u d^uit^u
 intrans ext^u Pet^u; d^uit^uat^u r^u ab illa q^d r^u ad durat^uone durat^u

rino dici, in quo nihil intrinsecus addit supra extrinsecus ipsi sed idem agens
Dei orationem extrinsecus Perit usque ad diem crastinum; oratio autem supra
quodammodo, quod ad extrinsecus tractum nihil addit intrinsecus ex se rei productum
ut contra remaneat Theologia.

23. Hinc ad 10. ante ipsam maxime sumpta in eodem
sensu dicitur. nunc: hodie non existit duratio crastina Perit quod ad eam duratio
omnis non quia si esset ipsa extrinsecus, quod hodie datur. Hodie non existit
quantum ad coexistere tempore crastino, sed; si sensu nec hodie
datur extrinsecus Perit.

Aliter 3. quomodo res incipiant, et desi- nant esse?

24. Quidam tempore mensurat incipit et desinit esse, sive res sit permanens et si
non sit tunc tunc esse, ut hodie, sive successiva non sit tunc tunc esse, ut mori
durare per diem, exemplum diffinitum perit (ad alij lib. 6. resoluendum) exagitantur;
quomodo ut nec, nec permanens aut sive successiva incipit et desinit esse?
Pro quo Philosophi omnia assignant quatuor rationes, duas per incipit, et duas per
desinit.

25. Si incipit in 19. esse et alij non esse, quod omne incipit hinc esse
per non esse. Primum tunc incipit in instanti in quo est ut dicitur: nunc est res,
et immensum antea non erat. 2. tunc incipit in instanti, in quo est ut dicitur:
nunc est res, et immensum perit existit. Rursum 1. tunc incipit in instanti, quod
esse rei est ipsi intrinsecus; 2. ut dicitur extrinsecus, quod alij non esse rei inci-
piens est illi extrinsecus.

26. Propter similitudinem tunc desinit in: alij esse et non
esse, eo quod omne quod desinit habet non esse perit esse. 1. tunc desinit in ins-
tanti, in quo est ut dicitur: nunc est res, et immensum perit non existit. 2. in quo est
ut dicitur: nunc non est res, et immensum antea erat. Rursum 1. tunc desinit in
instanti, et 2. extrinsecus; quod alij esse rei ipsi est intrinsecus, et extrinsecus

non est. Illi rationes ex aliquibus obscuris et implexis, quibus respon-
detur, praeposita sententia a omni dea recedendo.

Dico: quidam incipit loquendo et 27.
grate philosophica incipit intrinsecus per 19. sui esse, ut per alij ad sui esse intrin-
secus perit: quod 19. ut desinit desinit extrinsecus et per 19. sui non esse. Per officia
dicitur quod ad orationem perit: quod incipere est alij intrinsecus esse, et desinere est
nullo modo esse, sed nullius rei esse per incipere per sui non esse, nec per sui
esse per incipere non esse, nisi in eodem instanti sunt. Sicut videtur rei esse et non esse,
quod incipit: ergo nihil per incipere extrinsecus per sui non esse sed alij intrin-
secus esse per 19. sui esse, nec desinere intrinsecus per sui esse sed alij extrinsecus, quod 19. sui
non esse.

28. Consulto dixi in actu: ut per alij ad sui esse intrinsecus perit: quod
et tempus et motus et successiva omnia incipiant per indistincta, quod nec
tempus, nec motus in alij non esse, ut per, tunc per indistincta illa alij
intrinsecus in successiva, in instanti ut intrinsecus illorum ideo perit successi-
va incipiant per alij ad sui esse intrinsecus perit. Sicut videtur docere 2.
11. quod 3. de potestate an. 11. ad 25. ubi dicitur: tempus non habet esse, nec per-
manens quorum substantia est tota similitudo: unde non apparet, quod tunc tempus
incipit quod incipit esse: et sic nihil phibet dicere, quod tempus incipit in in-
stanti esse. Nec alij per obijci ex omni dea cuius ratio non potest ex deo.

Libri 5. de Unitate, et contraxie- tate motus.

Pro notitia motus ablati accepti, et eorum quod sunt motus, et quod sunt motus
mixti, qualia in loco et tempore; per elucidandi operis naturam. Pro-
pter duobus libris quodammodo in quatuor libris tractat de multiplici motu
et de unitate motus per sex capita. Non igitur de his nec late disputare nec
ca. perit intrinsecus perit: quare cy brevitate sit.

Quæ unica de his, quæ in præcedenti
tit. recessit. Art. 1.º ad quæ sacramenta de-
iuxta pex se motus?

1. *Legimus cy. Petrole in h. lib. de motu in fixis accensione, sive quare
 ē successiva mutatio quā in tempore fit et cessat intē tēpō pōtē, in quo quā
 dubiū ē ad quā pōtē^{ta} se extendat per se? 4^a quā sit dātū q se motū
 ad alqū tēp? ex scia pōtē illū vocis q se cognōt; ut notat M. Soto;
 4^a ly per se nō fāt sup ly motū sed sup illū tēp, ita ut p se tēp mo-
 tu, et nō rāōne alqū; quare id quod per se s^c, et nō rāōne alqū, accē p
 motū ē id ad quod p se dāt motū; id vō quod nō per se s^c accē per
 motū, sed vōq ad alqū gduōnē, nō ē id ad quod p se dāt motū.*

2. *Ita dicitur quod se motus ad tria spectant, nempe ad quatuor, qualitates, et ubi
Ipe cum sit exclusivus equivaleat propter affigendi dandi per se motus ad tria
relata, et negandi, dandi quod se motus ad soliquam spectant. Et omni, et ex
qua f. Philo hic text. 18 dicitur: respondeo in quatuor, qualitate, et ubi, et
modo, motus est. Sed ante plures nam, quod motus, scilicet, de quo est ser-
mo perit 3. dictiones. 1.^a est quod motus sit accipiendus, subalterniter, speciem
ex materia, et forma, eo quod accipitur non in materia 1.^a sed in toto opposito, quod est ens
aut recipiendum.*

3. 2^a ē quā rēq motū hēat extēsiōnē ratiōnē cuius hēat latitū
gradualē successivē p̄ccurrēdy; 3^a scēmo ē de motu cōst̄ successi-
vivo. 3^a adia ē, quod v̄xferētia p̄cc̄ ratiō pōtē d̄ ratiō; rēq motū successi-
vūq pōtē mū successivē ratiōncurrēdy, t̄ autē non dat̄ int̄ ratiō
ratiōis 2^a Ph̄y. rēp. 26. dicēdy: 2^a d̄ ratiōis autē nihil ē mū. Ex quo
D. t̄ ibidē lēc. 5^a infert: relinq̄ quid omne mū sū. int̄ ratiō aliqua
modō: ergo motū st̄ ratiōis sūp̄ ratiō pōtē pōtē d̄ ratiōis hēntes. Illū
pōtē.

1.^a 2.^a quod id q^d affiat. nō augmentatō, alioq. et motus localis, si ut motus
 successi 2.^a Plū; sed augmentatō q^d se trahit ad quantitatē, q^a per se totum
 dicitur ad faciendū maius, et subiectū hō maius fuit q^d quantitatē: alioq. p
 se trahit ad qualitatē; q^a per se hō tendit p^{er} intensiōē ad maiorez actionē in
 subiecto, et calefactō ad maiorez caloris intensiōē, et intensiō fuit ē opposita qualitati;
 et denique motus localis q^d se trahit ad ubi; et ex se manifestus ē: ergo ad
 quantitatē, qualitatē et ubi datur per se motus.

aff: in 3^og relaxi dantur omnes
thiones xq^{te} ad motu xitery; Etenj subry illoy est ens sub regulari opo-
ny in aut dicit hunc locu^m graduat; noⁿ g^ogras est dicitur et h^{oc} p^{ro}p^{ter}
q^{uod} idy. manifeste p^{ro}p^{ter} aq^{uod}; qualis eni non accipitur nisi succedere p^{er}
grad; et idy de ob^{jecto}. ratione latu^m, q^{uod} importat inter locy et locy exte-
ry. Tand^{em} in omnib^{us} illis est d^{icitur} xierat; q^{uod} g^ogras m^{ax}ia d^{icitur} xarux mino-
re, qualitas ing^{ressa}. cy remissa alba cy nigra, et inter xh^{oc} x^{oc} ubi aoni^{ti}
sary, et dexary, dextery, et simity; ergo. Sed adverte, quod d^{icitur} xierat, q^{uod}
datur in g^ograte et ubi n^{on} est xierat, sed lata sumpta ut p^{er} d^{icitur} inter
oxu^m x^{oc}; et de hac lata d^{icitur} xierat intelligi^{tur} on^{tem} illa 3^a d^{icitur}.

quod negat 2^o q^{do} et in primis de substantia: hoc enj. ut dicitur per mortem
augmentatōis ut q^{do} p^{ri}mo 2^o li. 14^o v^{er}o mortis ē, sed non tūc ratio ad
substantiam, sed ad quantitatē, et v^{er}o ē. li. 24^o nō tūc v^{er}o mortis, q^ua in re p^{ri}mo
v^{er}o et p^{ri}mo nō datur latitudo p^{er}currēda: ergo ad substantiam non datur q^ua se mo-
retur. P^{er} de relatōe: hoc enj. max^{ime} resultat ex positione fundamenti et tūc q^ua
non accipit q^ua mortis, sed resultat ex his, q^ua p^{er} mortem accipit q^ua se v^{er}o de
quodam virtutis: ergo ad relatōem nō datur p^{er} se mortis.

Phas de aōe, et passionē aō
enj, et passio estā incontinentia cy motu, et s̄ quasi affectiones ipsiq; sed
non datur motu ad motu, q̄t̄ eōt in infiq; quodex: ergo nec ad aōē, et pa
sionē. It̄ de situ, nūq; sitū excludat ex oblationē tūce motu locale, cy
sitū sit dīgōō quāq; confusū in loco: ergo solū Lūis tūc motu non t̄o

et j'ex te, sicur de relatione Sicry ē.

8. *Quid de quando. Nō v. l. ē idē ut cy gpo.*
re; et cy tempz n̄ distinguat a motu primi mobilis, sicut motz n̄ trā-
p̄ se motz, q̄ n̄ daturz motz ad motz, ita nec quando trāp̄ se motz.
v. l. resultat ex duxationē seu ex diuisione temporis ad rem, et sic gdu-
cit latitō p̄ aq̄s primariis trāp̄ ad extēg. et onuatq̄ in epe, atq̄ adeo
non trāp̄ se motz. Ex quo enī manet q̄bata de de hantē; nō hantē
enī resultat ex aq̄s latitō trāta ad illud quod fiēt.

Art. 2. A quo motus sumat suam unitatem?

9. *Triplex* ē sexu unitas, scilicet ult. specia, et individualis, seu numerica, et de omnibz generibz dubij. Pax quo nota, quod in motu successivo sex reperiunt ult. *mobile*, live subij. motu, *motor*, live agens, et caususq. motu; *tempus*, quod ē mensura motu; *tra* a quo, et *tra* ad quz, et *tra*q. inter utroq. *tra*, live *tra* per quod tendit motu. Et *tra*q. a quo ex his, v. ag. motu sumat omnes suas oras. Et incipiendo ab ult. scilicet quz *tra* est.

10. Sit 1^a relatio: unitus generis a magis summi ad utroque
tuo a quo est, et ad quod. Pater deus ad quod; in magis, qui hinc et tunc ad eis,
de sacramenti seu quod si eisdem quod, et q. hinc et tunc res diversarum si dixi
quod: ergo a tunc ad quod hinc magis, quod utroque. Tunc pater et ans. 2^a pater; in ge-
nere ad quod q. de deo magis, solus si quod, quod et ubi, et dicitur e. unit
omnes magis, qui tunc ad quod si eisdem quod, et sic de alijs, q. tunc ad
alia genera.

8. *Quod origo de rō a quo. Nō quibz mora successu gēte differt a mu-
tatione instantaneis; sed dicitur ista provenit a rō a quo: ergo. Rā ē certa;
q^a mora successivi inter se differt gēte quatuor ad p^{ri}am^{am} gēte sin-
gla rō et nūq^{uam} dicitur: ergo potiori titulo differt gēte a mutatione*

instantaneis. Nā v^l q^d dist^o cōte mot^u successiv^o a mut^o inst^otan-
taneis p^ovenit ex eo q^d q^d mot^u successiv^o ē de sub^o j^o sub^o; mut^o v^l j^o
eganea v^l ē de n̄ sub^o j^o sub^o ut g^oāo, v^l de sub^o j^o n̄ sub^o et cōjunctio
ē ill^o q^d mot^u successiv^o p^ovenit est^o r^oā a quo p^oven^o, nec instantanea
mut^oō: ergo a r^oā a quo p^ovenit dist^o mot^u successiv^o a mut^o inst^otan-
taneis.

2.^a Ratio, unitas et diversitas, fallit specia more, regula a ratione que
terminat a ratio ad que, non est a ratio a quo; et a medio regula a monitione facta.
Et sub qua. Solus quod est que parit ex h. 2.^a l. p. 7. 23. ac. 1.^a ad
3.^a ubi airi more, non accipit specie a ratio a quo sed a ratio ad que; nihil enim
refert, quod regula ad rationem de albedine; verum ille qui scribat puer nigra
aut pallida, aut rubea.

In quad. 29 pariter dicitur etiam ab R. 2^o, et quod hic loc
8^o lib. C. notandum ad h. ut motus sit illius speciei, non velis recte idem cum
in speciei sed etiam identicus cum quod transit motus. Manifestum est autem
quod linea recta et circularis non sunt in speciei, unde motus circularis
et rectus, et volutus et ambulans non sunt in speciei, quia sunt in eo
de ratione, quia una non est eadem in speciei.

de uno, quia una est eadē in specie.
 Non ē: nūq. motū, spaziat ad mū, et tū
 sicut habet ad obij. quā et quod; sed tū obij. quod, quā obij. quā se
 ante habet; et quod habet dīgunt. specie v. ex diversitate obij. quā et
 unitate obij. quod; v. ex diversitate obij. quod et unitate obij. quā, et
 dīxunt in logica lib. 1. q. 1. ar. 1. ergo et motū dīgunt. specie v.
 q. in eadē tū tendit per diversa media, et afficit h. l. de motu acc.
 et circulari v. q. tendit in divers. tū per q. mū et mū et de mū;
 ergo mū et tū motū motū speciat. motū q. sicut tū sub quā: tū
 v. sicut tū quā.

Objecit 1^o augmentatio a quadrato biquadrato usque ad tri-
gonum, et similis a quadrato quadrato usque ad trigonum
hinc cunctis usque ad quatuor, quatuor usque ad trigonum, et tam-
en magis ubi

specie dicitur: ergo cy unitate sui ad quod operatur specie dicitur mo-
ta. 2^a motus lapidis ad ignem ignis, et motus ignis ad calorem per
ignem hinc eundem tunc ad quod; et tunc si motus specie dicitur; nam
motus lapidis est violentus et motus ignis est naturalis: ergo 4^a p^{ri}ncipium.

16.

Dico magis.
hinc eundem tunc motum, 2^a si non magis, et tunc mihi non est sub discre-
tione data. Aug. ut percipias nota verba D. Hic 1^o p. q. 108. aa. 5^o ad 34
dicitur: magis operatur unum extremum, videtur aliquid magis pauperem magis
magis. Sicut repidus est calidus est frigidus; tunc vero frigidus est calidus: ergo
quantitas caliditatis est quantitas frigiditatis. Caliditas est magis, et tunc motus
augmentacionis; tunc vero quantitas quadruplicata est magis, et tunc motus
diminutionis; et tunc ideo quod cy sit quatuor media inter quadruplicata et
bipalmare quatuor magis videtur. Et quomodo quatuor caliditatis ut sit
magis tunc videtur motus, et aliter ut sit magis; accipit tunc tunc est sit hi.
verba.

17.

Ad 29 obiectum in quo sunt eadem solutio; sed verum cy h. 2^a q. 6^a de
p^{ri}ncipio aa. 8. m^o m^o q. 4^a naturale et violentum non est diffinitio equalis, sed auguralis
motus; eo quod motus non specatur a principio, sed a fine, et a principio videtur
hinc, quod sit naturalis aut violentus.

18.

Sit 3^a conclusio: omnis numerica mo-
tus numeratur ab unitate mobilis, ab unitate opposita, et ab unitate
magis specie sui ad quod. Pr^oterea ad utrumque motus regit motus continuus, et successio;
nam si continuus, vel discontinuus, motus est idem numero vel diversus; sed ad motus
continuus una definitio requiritur: ergo eundem ad utrumque motus illius; ac tunc
et ad omnibus his hinc motus utrumque motus. Pr^oterea magis ad sit motus, nepe
de unitate mobilis. Nam accipit, quod si in diffinitio subiecta non ponit se continuus
sed ad summum quodam sicut ipse subiecta; sed motus est per accipit: ergo ad
illius continuus nepe est unitas subiecta mobilis.

19.

Adde, quod accipit hinc a subiecto
utrumque motus; sed motus est accipit tunc subiectum est mobile: ergo 4^a p^{ri}ncipium.

Hic tunc quod 29 p^{ri}ncipium de unitate respondet. Hic tunc est magis ex
minore motus, sed ut continetur motus debet contineri magis, nam si motus
interuenit quodam quodam motus discontinuus, et non manet unus sed
29^o ergo ad utrumque motus magis est utraque temporis.

20.

Item p^{ri}ncipium p^{ri}ncipium ad 39
p^{ri}ncipium de unitate specie sui. Hic ad sit ut magis sit continuus, regit quod est
una specie; sed ad utrumque motus regit utraque specie sui ad quod, ut ex
2^a conclusio patet: ergo ut motus sit continuus regit utraque specie sui ad quod
magis quod sita diffinitio apparet patet; ex ista hinc text. 39. explicat ostendere
quod ex quod sit diffinitio patet, et specie non ponit continuus ad utrumque. Et ac-
cedit ratio. 4^a continua si quodam omnia si unus; sed quod sit diffinitio specie non ha-
bit omnia unus sed diffinitio cy hinc diffinitio patet: ergo ad utrumque motus regit
quod sit specie sui unus.

21.

Item Solutio ab hac unitate fundatissima dicitur
dicit, et obicit in suis facit aliqua exempla. Primum est, cum magis ad sit in
arbore continuus cy tunc continuus, et tunc si infans eundem sita nec ani-
mal tunc tunc. 2^a sanguis tunc hinc continuus cy sanguine ex-
p^{ri}ncipium, et tunc sanguis tunc tunc vivo, et non ex. 3^a arbore dicitur per
continuus in infans. 4^a aliquando tunc si duo infantes tunc ex aliqua
parte, hinc tunc duas animas quales sita tunc tempore. Primum
et in Sicilia anno 1290. natus fuit monstrum, hinc duo capita, duo
pectora, et ab unitate ad pedes unus erat: si quodam infra, utrumque
eundem prolebat, et si supra tunc alterum.

22.

Item continuus p^{ri}ncipium in quatuor
adductis exemplis, quod idem est apparet non est, et licet tunc sita appa-
reat, fallit tunc, quod illius non est, percipere diffinitio patet motus magis
et corrigendi si per rationem, cui patet auscultare debemus. Hinc tunc
dicitur tunc idem illius 1^o de generatione q. 3^a ad 12. ubi dicitur tunc regit
percipere diffinitio patet numerus in parte q. 4^a aliquid patet tunc
tunc transit aer, ubi nepe hinc variatur numerus ad utrumque non ad-

quasi illis, et tam talis variatio sensibus non percipitur propter omnimodum
sensum. En quomodo ipse se fecit obijciens.

23. Sed obiecta q. 3.º exemplo de insectis, quod sicut arbor fructu radicata non facit ex ipsa omni continuam, nec alii habere insita illi continuata; nam q. d. alid est radice in terra fructu aut illas fructu a terra arboris humida? Obiecta itaq. q. 3.º monstruo, quod in mihi adduxi, ut magis robur afferat arg.º licet obijciens illis non meminerit obiecta, inquit, quod licet demq. in illo duas fuisse animas (de quo pp. dubitatur), non fuerunt in aliqua materia continua; aliquid superius subregales disparat in praesentem causam nunc magis, quod implicatio est in ista theoria; alii spiritus illorum geminorum magis coniunguntur.

24. Ex quo consideratur, quod uterq. solebat, si coniungebat in se inspecti, q. d. ut illi quod erat maxime digna semicorporis aliquid, quod sufficiens erat ut ipse dolo-
rifer existeret miserandus ad hunc semicorporis et ad animum in eo accidentem, cui, ex quo proxime esset outing, et in loco a quo ipsa semicorpora depende-
bat ad sui conservandam in suo semicorporis, nihil magis dolens aliquid
signum habere, et quod non daret q. d. pungebatur corpus alid j. p. m.
peori magis distingi a qua magis dependebat. Et hinc inferre, unum ex
illis animabus integrum corpus inferre, alii uterq. semicorporis ut corpus et
geceq. quod supererant integro corpore.

25. Insuper: an ad utrumque nuncius motus
necesse sit utrumque medium seu spatium? Respondeo: si magis nominat fides; nam
ut si nominat materiam. Et patet ex dictis, nam ad utrumque nuncius requiritur utrumque
utrumque medium motus; et utrumque specia non solum a ratione ad quod, sed etiam a medio seu
nuncius desumitur. Et enim utrumque magis si lapis a celo usque ad terram de-
scenderet motus esset continuus, et non unum; et tamque elementa q. quod transiret
solum eorum continua non est continua, et sic magis, seu spatium materia non esset unum;
S. unicuique utrumque motoris esse necessarium ad utrumque nuncius mo-
tus extenditur, et patet ex necessitate motus. Ita ex-
platur.

Utrumque motoris esse necessarium ad utrumque nuncius motus est idem fere omni sententia et eorum. 26.
ut docet a Philo 8.º phys. et ab alio 2.º ibidem, lec. 12, lit. F. ubi ait: ad hoc
ut motus sit continuus requiritur, quod sit unum, ad hoc ut sit unum, necesse
est quod sit ab uno motore, et unum mobile: si vero sit alid, et alid mo-
tus non erit totus motus continuus. Nam utat ex dictis lib. 2.º q. 1.º ax. 1.º ubi
ostendimus, eundem motum esse non posse gigni a 2.º causa; sed motus ad mo-
tus disparat ut effectus ad causas effectus: ergo idem motus negat a 2.º mo-
tus gignere, ac inde utrumque motoris motoris necesse est ad utrumque nuncius mo-
tus.

27. Obiecta nuncius trahit a 2.º motoribus, et tamque motus est unum numerum: ergo ad
utrumque nuncius motus non requiritur utrumque motoris. Respondeo: quod ex utroque trahentibus na-
turaliter resultat una causa per attemptum. Et patet a quo summitur motus
a 2.º motoribus, nota quod ex in motu derivat etiam quod non solum in ratione a quo sit
etiam in ratione ad quod 3.º patet per se patet operatione quantum ad finem, nuncius, ut in-
tra motus, et motus, ut intra motus, et quod quiescit, ut intra quiescit et q.
est.

28. Nota etiam quod utrumque 3.º operatione idem ingit de principio derivant, q. d. sup-
ponitur dari propter motus derivat et in eodem subiecto simul inoperantibus q.
se ut utrumque, et derivat. Et aliam operationem de ipsa derivare finaliter
dubitatur, an utrumque derivat per illos rationes? Hinc patet.

29. Dico 1.º quod utrumque utrumque
derivat motus per se per se 1.º desumitur ex ratione ad quod et ex medio
q. quod tendit. Nam est q. d. unumquodque per se 1.º accipit a 2.º motoribus, et op-
eratur ex alijs, a quo accipit speciem, q. d. xade utrumque patet unumquodque alteri a 2.º
motoribus, sed quod motus per se 1.º accipit speciem a ratione ad quod et a medio
q. quod tendit, ut patet, ergo utrumque derivat motus intra se de.

30. Dico 2.º motus
a 2.º motoribus quod erat sub ratione a quo non utrumque quiescit, quod est sub ratione ad
quod. Patet 1.º patet q. d. motus eorum deservit et expellit quiescit quod erat sub
ratione a quo, ergo derivat illi. Patet 2.º patet motus per se ordinatur ad

acquirēdy quiesq, quē ē sub rō ad quē, non ad illū destruentē ex
se ut via et pētū illū: ergo non de rō illū.

31

Dico 3^o. quies. quē ē j rō a
quē 2^a rō quieti. quē ē sub rō ad quē. Pār in motibz frige-
et calefactionis, quorū rō ad quē sū parit calidū vbi et frigidū, et ex
equenti rō erig agē sū calidū, et frigidū, nō morā calefactionis ē a fi-
gido in calidū, sicut frige- et calefactionis a calido in frigidū, sed quies mobili
j motu calefactionis sub rō a quē ē frigidū et calidū sub rō ad quē,
sicut j motu frige- et calefactionis quies sub rō a quē ē calidū et frigidū sub
rō ad quē: ergo quies sub calidū rō sū parit.

Liber Sextus de partibus motus

Explicuit Phī lib. pced. partes, quasi subiectas motu, quā sū illū ipse,
nūc ig de partibz quātrā illū agere intendit, et cu motu sū de pte
mūdy, partes illū eayr parit otinū, cuius opōd nūc explat, quā
et nō explare conabimur, si forte possim; et enī hīc opōd
otinū diffīcile, nōdā pīquā pōdīlā, q nec idū pōt, nec scindī
vide ea rōmō, quā magis credibilia videant attingam ex qd si
nō alij, certe maxij reprobabimū pūcy, dy hōmānū ingeniū ag-
noscani imbecillitay, qui nec minutissimū pāleq opōd valeat illige-
re.

Quāō Uca de continuo. Art. uq ex qb componat continuum?

1. Nota 1^a continua x^a Phī 5^o p^o hīc. tex. 26. ē: quorū pīmā sū vny.

hūc dēfō coincidit cy ea quā dedim; in pīamōis vlti cuiq partes
copulgt alquā rō otī. Ex qua dēfōne erat diffīa otinūcy a otinū,
nō inqua dēfōne otinū sū sūm^l sū partes tabulū mōx se copulay rō
otī, nō vno tū vnyq q^a ē pīm vnyq et sūm^l alij mōdy faciunt
vny otinū, nō sū dūq tabulū dūctay quā otinū sū sūm^l otinū, eo quod
vnyq superficies otinū se tangentes sū sūm^l in eay loco, sed nō vny.

Nota 2

2^a ex R. 2^a. quod ē 2^a indīfīlī, alī spirītuale, quod ē ex^o eay cō
otinū et quātrā et sūne vny ex^o, sū spirīuales subīctay, nōpē 2^a
et Angelū et anā nīa sū dīfīlīa dīctay, sed ista nō sū pīamōis instīctū
sū dīfīlī indīfīlī de pte quātrā quod ē alij dīfīlī sū vny otinū
et otinū tīam, et quātrā in pīamōis, et momentay et instīctū
in succēssīo, et de istis loqmur in pīamōis.

3.

Nota 3^a ex dīctis in logica c^a

quātrā pīamōis, quod cy in ea sū rō nōpē linea superficies
et corp, alij sū 3^a indīfīlī qīa, vlt pūctay in linea, linea j superfīe
et superfīe in corpore. Pūctay ē res pīamōis vnyq indīfīlī
ab ipso enī incipit et in ipso rōad linea pīamōis partes lineaj
tex se otinū, et copulay in linea. Linea sūc sū dīfīlī pīamōis
longitū, et indīfīlī pīamōis latū, et partes superfīe sūc et vny
sūc in linea pūctay, superfīe dēfō, quā pīamōis latū ē dīfīlī
lī ē indīfīlī pīamōis pīamōis, et pīamōis partes otinū tīam,
et vny.

2.

Hīc ē quod ista sū dīfīlīa dīctay copulay, et tīam: tīa
vā qīa q^a partes quātrā pīamōis tīam, et copulay q^a pīamōis
ipīa pīamōis partes otinū et copulay, et quod j pīamōis pīamōis
sū dīfīlīa ista faciūt j succēssīo instīctū, vlt momentay tīam
et copulay partes tempōis, et motū.

In hac otinū sūc celestī

5

11^a Zenonis Stīcōis Pīamōis, abscentī, quod sū otinū sūc

omnes, sive successivum, sive ex solis indivisibilibus unitis inter se, quod ut tuendū erit Academicis et Platone et A.A. sollicitatis omni- no pot. licet in modo excludendi differant inter se, quorum dividia nō va- cat examinare. 2^a Aristotelis ē, utrumque dicere ex indivisibilibus, et enī ex partibus divisibilibus in infirmitate mathematica, quod regit A. 2^a et omnes Peripateticos. Hic ut nō nōa 2^a

6

Platone 1^a fixi, nōne unum dicere ex indivisibilibus. Nō omne unum esse hūc unum partem ex al- tera; sed ita nō ēē, si non haberet indivisibilia: ergo illa de facto habet. Cōa p̄r, et nōa dicat, q^d omne unum esse ē extensū; sed extensio dicitur in eo, quod una p̄r sit ex alig; ergo omne unum 2^a mix- tū gēatū p̄bat: si unum non haberet indivisibilia, partes se tan- gent im se totas, et non p̄r se im extremitates, sive im indivi- sibile m̄is inter vicinias, quo unigra, et ad invicem se tangunt sed p̄r se totis tangentibus ēēnt generare, et nō una ex alig ut p̄r: ergo si unum non haberet indivisibilia non haberet unum partem ex alig.

7

Platone 2^a p̄r nōne unum dicere nō solū ex indivisibilibus, sed enī ex partibus divisibilibus. Nō omne unum ē extensū, eo quod ē p̄r et divisibile; sed indivisi- bile nō ē extensū, alias divisibilia p̄r: ergo nō p̄r unum p̄r ex so- lis indivisibilibus, sed enī p̄r debet ex partibus divisibilibus. Aristotelis ē enī cōa v^a p̄r: ex non extensū neque resultare p̄r extensū, sicut ex duobus, nōq^d hōis gravitatis neque resultare p̄r hōis gravitatis: ergo ex solis indivisibilibus inextensū, neque resultare unum extensū. Re- teneat nō totū extensū ē homogeneū, accipit enī partes debet ēē enīq^d rationi, et ipso.

8

Platone indivisibile additū indivisibili nō facit maius: ergo nō facit unum extensū; nō unum extensū q^d maius ē, quā indivisibile, et inextensū; sed si unum indivisibile alibi additū nō fa- cit unum, et extensū, nec facit, si addiderit infirmitate, et eadē ut

ad de omib; ergo ex solis indivisibilibus neque resultare p̄r exten- sibile. Cetera p̄r, et hōis p̄r: unum indivisibile alibi additū ex- git illud secundū totū, et nō p̄r se generat unum tantū extensū. Hic q^d qui indivisibile adtingit totū, aut nihil attingit. Hic q^d si indivisi- bile hōis extremitates tā distans ēēnt divisibile, sed indivisibile addi- tus ad sūm se totū generat et illo et nō facit maius: ergo indivisi- bile additū indivisibili nō facit maius.

Dices 2^a hōis rationis: ex non ente p̄r se 9

si ens, neut ex nō igne fit ignis: ergo enī ex indivisibilibus inextensū p̄r fixi unum extensū. Nō quod ex non ente solū p̄r fixi ens p̄r ex sic a quo; non vō p̄r ex parte in quo sensu p̄r ratio.

Platone 1^a 10

neque, quod partes, ex q^d dicat unum sint divisibiles in infirmitate un- charē. Nō si p̄r ex q^d p̄r unum, non ēē in infirmitate divisibiles po- ner q^d divisibiles eadē divisibiles exhausti, et perveniri ad partes indi- visibiles; sed si neque ēē alias unum ex solis indivisibilibus emergere, et id quod extensū ē: ergo.

Platone 2^a p̄r p̄r deductionis: 2^a p̄r cōa p̄r 11

quadratis destruere non destructa quadrata. Hic enī si maneat quadratus dat unum sine indivisibilibus et hōis inextensū. Si nō maneat quadratus: ergo hōis ex solis indivisibilibus dicat quod enī ē extensū. p̄r quadratus sicut, et quadrata alia nō extensū se ipsa ē p̄r: ergo si ipsa ē extensū, et non ultra extensū: ergo non indiget indivisibilibus, ut fieri.

13

Platone quod ē impossibile 2^a p̄r 12

extensū unumq^d impoiss, et enī hōis qui hōis destruat, ita ē impossibile om- nia indivisibilia quadratis destruere nō destructa quadrata. Hic enī p̄r p̄r unumq^d p̄r, qui sine indivisibilibus unumq^d partes repugnat et manet p̄r, quare tūc non solū indivisibilia deficere, sed enī par- tes, accipit nec nō quod ex solis cōis indivisibilibus.

Platone 2^a p̄r 12

conquirit: se ipsa ē nōa extensū, et fixi nō. Et enī quadratus

se ipsa est finitā; ac si dicitur est finitā ex se hęc rē; et se ipsa ex
 gentialiter rācia, quod ad finem sufficit, eo quod infirmitas ex se rācia
 suā. Si autem dicitur finitā q̄ indivisibilia ab ipsa ex se rācia.

15

15. *Arg. 2.º* 2.º 29.º
 dicitur: arg. illo vulgari de globo pascere sphericis, tunc motu a
 tinuo supra planum. Tunc enim talis globus continet tunc rācia
 geret planum; sed nunquam tangeret planum, nisi q̄ indivisibile punctum.
 ergo q̄ continet solum ex indivisibilibus dicitur. R.º quod licet globus n̄
 tangat planum continue sed ducere, et q̄ talis de puncto j punctum
 plani, tunc motu globi sup planum ē motus q̄ spatium q̄ quod movetur
 globus enim q̄ q̄ inflexi, non ē solum ipsum planum nec eis puncta, sed
 enim ē aer, quo globus undique circumdabitur, et tangitur non
 solum in punctis, sed enim in partibus, et per h̄ motus spatium globus a
 tinuo movetur.

16

16. *Arg. 3.º* motus negat sponi ex partibus semper divisibilibus
 j alias partes: ergo sponitur ex solis indivisibilibus. Cui liquet et q̄
 globus sponitur ex partibus semper divisibilibus j alias sponitur ex finit
 tis partibus: q̄ si divisibilitas partium non hēt rē, nec ipse partes,
 q̄ non ē divisibilitas sine divisibile, nec divisibile sine partibus, sed a
 motu, sicut finis et rectus magnitudinis, quod in multis ex infinitis partibus
 negat sponitur: ergo.

17

17. Pro solutio nota, quod j continuo dicitur partes aliquas
 et proportionales. Aliquoti s̄ qui adiacent alij, sibi equalibus, v. quos
 aliquoties repetit tunc sponitur motus; sic quātis una palmarum sibi
 alij sibi equalibus adijcet, v. partes repetita tunc quātis vlt
 sponitur. Partes proportionales s̄ qui j alij partibus includuntur ita ut una
 semper partem de alia j qua clauditur, sique m̄ illa; sic dup
 medietates palmi claudunt in palmo, et quātis de illis partem
 et ē illo m̄ et idē de duabus medietatibus vlt medietatis,
 et sic ad alias medietates minores, et minores descendendo.

Hic constat 1.º quātis motus sponitur sponitur divisi, vlt in partes aliquas 18.
 et proportionales. 1.º dicitur ē in partes equaliter vlt ceteris, et si ab una
 q̄ dicitur demas vlt palmy, et q̄ alij dicitur demas alij palmy. 2.º
 dicitur non ē j partes equaliter vlt ceteris, sed j minores et minores ut
 si dividat vlt in duas medietates et rursus quātis medietates j alij
 duas medietates et sic descendendo; ita qua dicitur vlt medietates
 ut non ē equaliter primis medietatibus, sed minores illis.

19

19. *Constat 2.º* partes
 aliquoties ē equaliter, designatas, et ita se n̄ sponitur q̄ nulla j
 clauditur j alia sponitur, et sic n̄ abiacent ad quare dicitur, sive
 distione excluditur, et excluditur, ex q̄ q̄ dicitur una alia vlt facit ma
 ig. Partes vlt proportionales ē equaliter, indesignatas, et ita se sponitur
 carres j.º una clauditur j alia, et sic solum n̄ in quare dicitur, sive
 quātis includitur ab includente, quātis q̄ non hēt q̄ sponitur, ex q̄
 ab alij ad quare dicitur, sed sint sponitur j alij includitur licet una
 alia addat n̄ facit maius.

20

20. *Stat 3.º* partes proportionales non hēt dicitur
 extensionem ab aliquoties, nec a toto continuo, illas dicitur. Hec ex
 plant recte p. complures, exemplo vasis capientis dicitur aquas
 m̄ sponitur, a quo si dicitur medietate, itaq̄ medietatibus illis medietatis
 dicitur, et si j minores medietates medietatibus, et rursus q̄ medi
 etates medietatibus infundat, nunquam glo aquas q̄ rursus semper dicitur
 her aut infundat, quātis antea sponitur infundat, vlt quātis infundat q̄
 dicitur partibus aliquoties repetit vlt ad vasis plerūq̄.

21

21. *Hic finit*
 et ita ad 34 arg. n̄ ans ad 36. dico partes aliquoties continui ē
 finitā, et proportionales infirmitas, ex h̄ autem non negat continui ē infirmitas
 j aut nec in multis, nec in magnitudinis. Non 14. q̄ multus aut
 infirmitas ē multus infirmitas enim aut ad quare dicitur, quod non
 vlticarum de partibus proportionales continui, quātis q̄ non sint aquas

ut fiat in grāa, quā in via radicatur filij, et in parata collatione beatit. et
ante excludens filij, et h. quāto ē magis et quāto rā. gradus et longi-
quā ex centis exigunt motu, et j. centis quāto motu oppositis.

Articulus 2^{us} an agens possit agere in distans quā operetur per mīdij?

12. Alij vertuntur hęc dīctas pponi, ut: an negat appropinquat agens ad
passū ut agens operetur in passū? sed sententia in idē cadit. Ad eū autē
solūq. finitū ē: quod agens phisicū creatū pōtē suā līmitat, dīctūq. hēt ex-
tē suā activitatē sphaerā intra quā natū operatur, et exē suā natū operari
non pōt. sic ignis multū distans a passū nō calefacit illud si autē potest
in pproximā dīctā ē pōt. Premissa 2^a causā intra suā sphaerā creatū
passū in passū vicinū operari intencū, aut dīctūq. quā in passū
remotū: sic magis calefit magis si 3^{us} dīctūq. distans a candelā quā
si 3^{us} passū.

13. Dixi creari passūq. q^a si passū remotū sit magis distans
aproximā magis quā passū vicinū intencū in illū quā in istū operabit
causā: sic ut magis lūx operatur in chāstallo remotū quā j. aere
intermedio, qui solū proximū ē, quā cristallū. Premissa 3^a nō in pxi-
solū leg. & applicatōe agentis ad passū natū et ex lege ord.^a requirā q^a
q^a pōtē hēm, agens creatū divinitū operari pōt in passū dīctū
nihil operando in spatīo intermedio, q^a si dīctūq. pōt ē appropinquat
negare suū deusū ad operandū, ut negatū igni Babilonico, cui non
potest ē non appropinquat passū pōtē suū deusū, ut in illū ope-
rat?

14. Sic nūc dīctū: agens non pōt agere in distans quā passū agat in pxi-
quā, ac pōt agens et passū debent ēē sim.^l talis immediate vicinū.
Dixi talis immediate vicinū, q^a immediatū suppositū non ē nisi cōti-
mū ē, et videam, talis pducere auxy in vicinūq. tōtū a qua sup-
positū dīctū, et idē pōt in alijs exemplis. Dīctū ē omī inter chāstū

et suavitatē dīctū scōstas.

15. Hęc 1^a agens negat agere j. passū, nisi pōtendo passū
q^a nō ē zellūq. passū intencū, nihil pōtēq. operabit in passū, sed im-
plat quod dīctūq. passū, quā in passū dīctūq. ergo implat quod operetur
in passū quā sit passū dīctūq. talis dīctū. 2^a q^a ut agens agat debet sibi
subjicere passū, alias nō ēēt mīdij aēo, quā in tē quā in alreū passū
agat, sed solū tangendo passū pōt sibi subjicere passū: ergo. 3^a omne agens
creatū hēt dīctūq. suū activitatē sphaerā, sed nō ēēt filij, stante ut dīctū:
ago. Et mīdij q^a in medio per quod creatū agentis nō transt, seu in quo
agens non operatur vīrūq. eū nec defatigat nec debilitat ut per se mīdij
ē: ergo quāvis mīdij ēēt longissimū nihil magis debilitat aut defatigat
passū vicinū agentis quā si tale mīdij ēēt brevis: ergo si pōt operari j.
extremū distans quatuor vīrūq. vīrūq. qui operetur per mīdij quatuor vīrūq.
q^a que potest j. extremū distans centū mille leucis, ac ibīd non
habebit dīctūq. activitatē sphaerā. Dīctū: ideo intūq. nōtēq. q^aue faci-
le cognat obrū valde dīctū, ac obrū sibi pxiū, q^a ut vīrūq. cognat
non operatur, sed diffunderēdū pōtēq. inextētia, et agendū in illa: et
q^a si nec deberet ita diffundi vīrūq. agentis phisicū operando per mīdij
q^aue b^a pōt agere in passū remotissimū, ac in pxiū, ac ibīd
non habebit dīctūq. activitatē sphaerā.

17.

Arg. 1^a ignis dīctūq. stupam
dīctūq. qui dīctūq. aēx mīdij: ergo agens pōt agere in dīctūq. qui operetur
j. mīdij. Dīctū: ignis calefacit aquā in leberē jactūq. et fundū leberis xli-
quātē tepidū, et expegritū dīctū: ergo quod pxiū. 2^a quod ignis quādo
dīctūq. nūq. distans aliquid operatur in mediū nempe calēq. quod autē
nō dīctūq. mīdij, et dīctūq. stupam pōtēq. ex eo, quod in supra invenit
dīctūq. seu capacitatē ad pōtēq. ignis nūq. in mīdij. Ad dīctūq. 2^a quod ut
leber incipit calefieri, magis calidū reperit fundū illūq. quā aqua extē
in illū, pōtēq. vīrūq. q^a aqua feruet fundū leberis tepidū, q^a pōtēq.
inferiores aquā pōtēq. calēq. pōtēq. levitatē, et suūq. ascendunt, dīctūq.

vehementē